

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO
DIREKTORAT ZA KAKOVOST
Upravna akademija

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZUP (NOVELA ZUP-I)

usposabljanje za MNVP, 14. 4. 2026

mag. Vita Hribar

I. UVODNO

ZUP krovno določa temeljne standarde in skupna pravila procesne ureditve v upravnih razmerjih (ne glede na vsebino odločanja in tip pristojnega organa):

• UPRAVNO ODLOČANJE

- Naloga organa*: varstvo javne koristi
- Cilj odločitve: uravnoteženje javne in zasebne koristi.

• OBLASTVEN ODNOS organa* do posameznika*

- vseeno pa: enakost, predvidljivost, sorazmerno soočenje pravno varovanih interesov
- pozor: ustavnopravna postopkovna varovala!

Posebni zakoni, praviloma materialni, lahko za neko področje (npr. gradnja, davki, soc. pr.) uredijo posamezno postopkovno vprašanje drugače.

1.1. POMEN ZUP - „Servis državljanov“

- Podrobnejša opredelitev temeljnih ustavnih pravic in svoboščin za postopke upr. organov.
- Uresničevanje pravic in pravnih interesov ter nalaganje obveznosti posameznikom na zakonit, ustavnoskladen in sorazmeren način:
 - **2. člen** Ustave RS (pravna država),
 - **14. člen** Ustave RS (enakost pred zakonom),
 - **22. člen** Ustave RS (enako varstvo pravic),
 - **23. člen** Ustave RS (pravica do sodnega varstva),
 - **25. člen** Ustave RS (pravica do pravnega sredstva),
 - **120. člen** Ustave RS (organizacija in delo uprave),
 - **153. člen** Ustave RS (usklajenost pravnih aktov).
- tematika ZUP je tudi **predmet prava EU** (npr. Splošna uredba o varstvu podatkov),
- pripravlja se „**evropski ZUP**“: Uredba o odprti, učinkoviti in neodvisni upravi EU (za institucije in organe EU, zadnja resolucija kot podlaga za njen sprejem je z dne 22. 11. 2023), vendar se že kaže učinek prenosa dobrih praks v nacionalno pravo.

1.2. SPREMINJANJE ZUP

- Prvi zakon s področja upravnega postopka je bil na naših tleh sprejet leta 1925, kot avstrijski Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz (AVG).
- Spremembe ZUP pa zahtevajo nove družbene okoliščine (spremembe v okolju – digitalizacija, spremembe v komunikaciji – elektronsko poslovanje, sodobne elektr. poti), globalizacija in smernice EU. Zaradi navedenega se je ZUP (poleg redakcijskih sprememb) od leta 1999 do 2025 že več kot 10x spreminjal v smeri:
 - poenostavitev,
 - odprave administrativnih ovir,
 - vročanja,
 - pospeševanja učinkovitosti upravnega odločanja,
 - e-uprave.

1.3. NOVELA ZUP-I

- Objavljen je bil 6. 11. 2025, v veljavi je od 6. 2. 2026 (pripravljen leta 2024, v zakonodajnem postopku sprejet septembra 2025, zaradi veta Državnega sveta znova oktobra 2025).

Namen te novele:

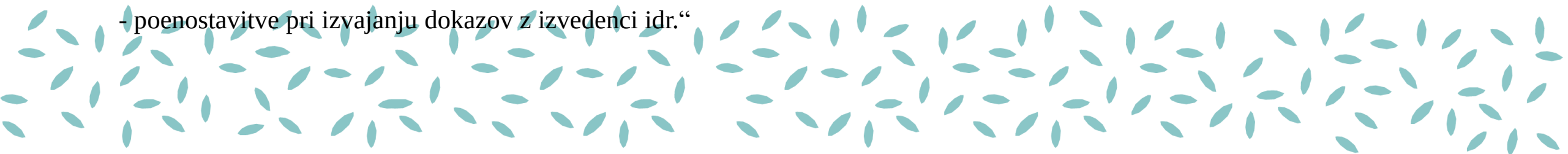
- ne le redakcijske spremembe, kot pretežno v prejšnjih spremembah (terminološke uskladitve, odprava nelogičnosti), poudarja se debirokratizacija in poenostavitev procesnih ravnanj, npr. vročanja, pri tem, da se ohrani nivo pravne varnosti, ki jo zagotavlja ZUP,
- skrajšanje časa od vložitve vloge do pravnomočnosti: razbremenitev nepotrebnih procesnih aktivnosti organa in stranke; poenostavitev izvajanja nekaterih procesnih dejanj,
- zakon se tudi dopolnjuje z nekaterimi pravili, ki so se izkazala kot nujna, pa jih zakon še ne ureja oz. jih ureja pomanjkljivo – npr. postopanje s tajnimi podatki.

1.3. NOVELA ZUP-I

Kot izhaja iz predloga zakona Vlade, novela „ohranja uveljavljen koncept splošnega upravnega postopka, predlagane spremembe in dopolnitve bodo omogočile učinkovitejše vodenje upravnega postopka in zagotavljale spoštovanje mednarodnih in ustavnopravnih procesnih standardov:

- sprememba procesnih pravil za lažji elektronski dostop do organov;
- poenostavitev komunikacije z dopustitvijo uporabe jezikovnih pomočnikov;
- poenostavitve evidentiranja procesnih dejanj v zapisniku in uradnem zaznamku;
- opustitev obveznih ustnih obravnav;
- poenostavitev vročanja, vključno s krajšanjem rokov za nastanek domneve vročitve;
- zapolnitev pravnih praznin za video identifikacijo, ki bo omogočila učinkovitejše izvajanje ustne obravnave prek videokonference;
- uvedba informativne odločbe;
- vzpostavitev možnosti izdaje odločbe in sklepa brez obrazložitve, kadar se zahtevku ugodi;
- možnost dajanja pisnih izjav prič;
- poenostavitve pri izvajanju dokazov z izvedenci idr.“

II. NOVOSTI ZUP-I

- 1. **udeleženci** v upravnem postopku (položaj uradne osebe, pristojnost za odločanje o izločitvi uradnih oseb, zastopnik javnega interesa, začasni zastopnik, stroški postopka ob izdaji sklepa o ustavitvi postopka),
- 2. **komunikacija** organov in strank (vloge, zapisnik, vabilo, pravica do uporabe svojega jezika, vročanje, pravica do pregleda dokumentov),
- 3. **ugotovitveni postopek** (ustavitev postopka v zapisniku, omejitev strankinega sodelovanja v postopku, ustna obravnava – izvedba, videokonferenca, snemanje; predstavitveni narok),
- 4. **dokazni postopek** (listine, overitve in potrdila, izjava priče, izvedenec),
- 5. **odločba** (rok za izdajo odločbe, redukcija obrazložitve, informativna odločba, ustna razglasitev odločbe, obrazložitev glede na omejenost dostopa do tajnih podatkov),
- 6. **pravna sredstva** (omejitve možnosti vlaganja pritožbe in sodnega varstva, pritožba – rok, pravni interes za pritožbo, pritožba zaradi molka organa, odpoved pravici do pritožbe; obnova postopka – objektivni rok za obnovo postopka, procesne predpostavke za obnovo postopka, umik in sprememba zahtevka v obnovljenem postopku, obnova postopka zoper odločbo brez obrazložitve; odpoved pravici do sodnega varstva).

III. UDELEŽENCI V UPRAVNEM POSTOPKU

III.1. URADNE OSEBE

ZUP-1 je spremenil nekatera pravila v zvezi s položajem uradne osebe in pristojnosti odločanja o njeni izločitvi.

III.1.1. Položaj uradne osebe

31/3. člen ZUP: Za vodenje upravnega postopka mora imeti oseba pooblastilo, ustrezno (predpisano) izobrazbo in izpit iz ZUP (ni treba v enostavnih zadevah, ki jih določi vlada z uredbo; sicer ga je treba opraviti v 6M (prej 3M) od sklenitve delovnega razmerja (DR)).

Če ga ne, preneha pogodba o DR: 154/1/1.tč. ZJU.

Po prehodni določbi 78. člena ZUP-I v 6M tudi tisti, ki se jim ob uveljavitvi ZUP-I še ni iztekel 3M rok od sklenitve DR.

MJU skladno s 31/5. člen ZUP vodi evidenco opravljanja teh izpitov: zabeleži se manj podatkov - poleg osebnega imena in EMŠA osebe, ki ga je opravljala, le še datuma opravljanja izpita in uspeha na izpitu (zaradi varstva os. podatkov se ne beleži več vrste in stopnje njene izobrazbe).

III.1.2. Pristojnost za odločanje o izločitvi uradnih oseb

38. člen ZUP: spremenjena je pristojnost za odločanje o izločitvi uradnih oseb pri nosilcih J poobl., sedaj odloča **predstojnik nosilca J pooblastila** (prej predstojnik organa, ki odloča o pritožbi zoper odločbo nosilca J pooblastila oz. če pritožba ni dovoljena, resorni minister – ti sicer sedaj odločajo o izločitvi predstojnika nosilca J poobl.)

Enako je spremenjena pristojnost tajnika ali direktorja občinske uprave (ti lahko odločajo v zadevah iz prenesene drž. prist. na samoupr. LS glede izločitve ur. oseb, zaposlenih v občinski upravi).

III. UDELEŽENCI V UPRAVNEM POSTOPKU

III.3. ZASTOPNIK JAVNEGA INTERESA

sedaj **Državno odvetništvo** in **Državno tožilstvo** (prej v besedilu ZUP državni pravobranilec in državni tožilec).

Od leta 2017 namreč ni več Državnega pravobranilstva.

III.4. ZAČASNI ZASTOPNIK

Po 51/1. členu ZUP je sedaj postavitev zač. zastopnika dopustna tako FO kot **PO**, katerih prebivališče oz. **sedež je neznan**.

III.5. STROŠKI POSTOPKA OB IZDAJI SKLEPA O USTAVITVI POSTOPKA

Po 116/2. členu ZUP je organ dolžan ob ustavitvi postopka (ne glede na razlog) seznaniti **stranko, da lahko v 8D od vročitve sklepa zahteva povrnitev stroškov**.

Rok za priglasitev stroškov je prekluziven.

IV. KOMUNIKACIJA ORGANOV IN STRANK

V različnih fazah postopka, ki temeljijo na dolžnosti obveščanja in vključevanja organa na eni strani in procesnih pravicah strank in dr. udeležencev do ustreznega odzivanja in obrambe na drugi strani.

Novela ZUP je s spremembo nekaterih pravil o komunikaciji nekatera pravila uredila bolj učinkovito in tako skrajšala čas od začetka postopka do izdaje odločbe, ne da bi se procesnopravni položaji glede na dosedanja pravila ZUP bistveno spremenili.

Pomena komunikacije se je zavedala tudi Vlada RS, ki je v gradivu ZUP-I, poslanem v Državni zbor RS, zapisala: „Z zakonom se poenostavlja komunikacija stranke z organom, ki vodi upravni postopek, s tem pa tudi dolžno postopanje organa, kar pozitivno vpliva na možnosti za skrajšanje časa za izvedbo postopka ter zmanjšanje stroškov na strani stranke in organa. Ob tem sprememba pravil o komunikaciji zagotavlja poštenost postopka in varstvo javnega interesa, ki se varuje v upravni zadevi“.

IV.1. VLOGE

ZUP-I ne posega v možnosti vlaganja vlog v pisni in ustni obliki, **opušča pa vlaganje vlog po telefonu.**

Način vlaganja vlog v fizični (neposredno pri organu ali jo poslati po pošti) in elektronski obliki (prek informacijskega sistema organa ali informacijskega sistema za sprejem vlog, vročanje in obveščanje) po ZUP ostaja nespremenjen.

Vlaganje vlog v elektronski obliki je odvisno od tehničnih možnosti, ki jih zagotavlja posamični organ. Zakon informacijskih sistemov podrobneje ne obrazloži, zato je kot informacijski sistem organa mogoče razumeti vsak sistem, ki vložnikom omogoča elektronsko vlaganje vlog, med drugim tudi uradni ali drug javno objavljen elektronski naslov organa.

IV. KOMUNIKACIJA ORGANOV IN STRANK - IV.1. VLOGE

Novost v zvezi z vlaganjem vloge je obveznost organov, da informacijske sisteme, prek katerih se lahko vložniki obračajo nanje, uredijo tako, da vložniku – FO ne le potrdijo vložitev vloge, ampak ga seznanijo tudi z možnostjo el. vročanja v el. predal, iz katerega je poslal vlogo, ter mu s tem omogočijo vplivanje na način vročanja.

Vzpostavljen je obvezen el. način vročanja poslovnim subjektom.

Ohranjena je možnost vlaganja vlog prek organov, ki opravljajo naloge **enotnih vstopnih točk** (EVT, 64. člen ZUP). Ti bodo morali nemudoma posredovati vlogo organu, ki je pristojen za njihovo siceršno obravnavo. EVT vloge vsebinsko ne obravnava, temveč vložniku le pomaga, da bo vložil formalno, vsebinsko utemeljeno vlogo, ki jo v fizični obliki EVT skenira in jo po el. poti pošlje pristojnemu organu. Hrambo vloge v fizični obliki pa zagotovi EVT.

IV.1.1. Podpis vloge

Lastnoročni ali elektronski podpis je procesna predpostavka za vsebinsko obravnavanje vloge.

Ker vsi uporabniki nimajo kvalificiranih elektronskih podpisov, je omogočeno, da se vloge v elektronski obliki lahko podpišejo tudi z naprednim elektronskim podpisom s kvalificiranim potrdilom. Po 67/3. členu ZUP je že sedaj zakon dopuščal obravnavo vlog, ki niso podpisane, če ni dvoma, da je vlogo vložil tisti, ki je naveden kot vložnik. ZUP-I sledi temu izhodišču tako, da v 66/7. členu ZUP izrecno določa, da podpis vložnika ni potreben, če:

- je vložena ustna vloga, ki jo organ sprejme na zapisnik (65/1. in 65/3. člen ZUP), ali ustna vloga, ki jo organ sprejme tako, da izpolni obrazec vloge na zahtevo stranke (65/2. člen ZUP), saj mora predhodno ugotoviti identiteto vložnika z osebnim dokumentom s fotografijo, ki ga je izdal državni organ,
- je vloga vložena prek informacijskega sistema organa ali informacijskega sistema za sprejem vlog, vročanje in obveščanje iz 63. člena ZUP, pri čemer je bila istovetnost vložnika ugotovljena s sredstvom elektronske identifikacije srednje ravni (8. člen eIDAS) ali prek centralne storitve za spletno prijavo in el. podpis po ZEISZ.

Če pa organ dvomi o tem, da je vlogo vložil res vložnik, bo od njega zahteval potrditev vložitve vloge (67/3. člen ZUP).

IV. KOMUNIKACIJA ORGANOV IN STRANK - IV.1. VLOGE

IV.1.2. Poziv za odpravo pomanjkljivosti

ZUP-I je opustil rok 5 delovnih dni, v katerem je organ ob opravi formalnega preizkusa vloge pozval vložnika, ki je vložil formalno nepopolno vlogo, da pomanjkljivost odpravi.

Pred novelo ZUP-I je organ štel, da je rok za izdajo odločbe začel teči s formalno popolnostjo vloge.

ZUP-I je opustil pravilo dosedanjega 67/2. člena ZUP, da se šteje, da je formalno pomanjkljiva vloga vložena, ko je vložena vloga, s katero so pomanjkljivosti odpravljene.

Člen 67/2. ZUP sedaj jasno določa, da razlog za zavrženje vloge ni prekoračenje roka za odpravo pomanjkljivosti, ampak dejstvo, da vložnik ni odpravil pomanjkljivosti. Organ lahko zavrže nepopolno vlogo po izteku roka, vendar pa zavrženje ne bo zakonito, če je dopolnitev prejel prepozno, vendar pred izdajo sklepa (takrat mora upoštevati to dopolnitev in nadaljevati postopek).

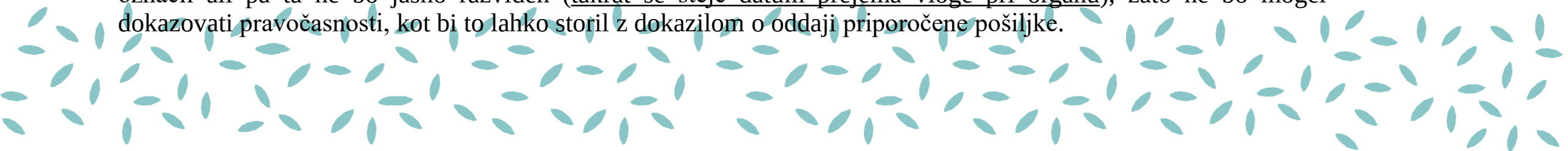
IV.1.3. Pravočasnost vloge

IV.1.3.1. Pravočasnost vloge, poslane po pošti

ZUP-I je spremenil domnevo vložitve oz. pravočasnosti vloge, poslane po pošti, in vloge, ki je bila pred iztekom roka po očitni pomoti vložena pri nepristojnem organu.

Če je vloga poslana po pošti, se šteje, da je vložena na dan, ki ga potrdi ali označi izvajalec poštne storitve kot dan oddaje priporočene pošiljke ali sprejema nepriporočene poštne pošiljke. Za pravočasnost vloge tako ni več odločilno, ali je vložnik uporabil priporočeno poštno pošiljko, ampak kdaj je pošiljko oddal izvajalcu poštne storitve oz. kdaj jo je ta sprejel (če je to razvidno iz označbe izvajalca poštne st.).

Če vložnik vloge ne pošlje priporočeno, tvega, da izvajalec poštne storitve dneva sprejema poštne pošiljke ne bo označil ali pa ta ne bo jasno razviden (takrat se šteje datum prejema vloge pri organu), zato ne bo mogel dokazovati pravočasnosti, kot bi to lahko storil z dokazilom o oddaji priporočene pošiljke.

IV. KOMUNIKACIJA ORGANOV IN STRANK - IV.1. VLOGE

IV.1.3.2. Pravočasnost vloge, vložene pri nepristojnem organu

Po 68/2. členu ZUP se kot pravočasna šteje vloga, ki je zaradi **očitne pomote** pred iztekom roka vložena pri nepristojnem **organu**.

Pred ZUP-I je veljalo, da mora stranka, ki je zaradi nevednosti ali očitne pomote vlogo pravočasno poslala po pošti ali jo izročila nepristojnemu organu, predlagati vrnitev v prejšnje stanje (prej 103/2. člen ZUP). Sedaj pa mora pristojni organ, ki mu je nepristojni organ odstopil vlogo, ki je vezana na rok, v obravnavo, moral presoditi zgolj to, ali je bila pri nepristojnem organu vložena zaradi očitne pomote.

Navedeno velja le za organe v smislu 5. člena ZUP (organ državne uprave, drug državni organ, organ samoupravnne lokalne skupnosti in nosilec javnih pooblastil) - če je vloga vložena pri nepristojnih drugih subjektih, ni mogoče govoriti o pravočasnosti v smislu 68/2. člena ZUP.

IV.2. ZAPISNIK

Zapisnik, ki je sestavljen v skladu z zakonom, je javna listina in je dokaz o poteku postopka ter o vsebini danih izjav - če stranka (ali drug udeleženec) na zapisnik ne da pripomb, da je (del) zapisnik/a nepravilno sestavljen oziroma če ni dokazano, da so potrjena neresnična dejstva (80. in 171. člen ZUP).

ZUP-I je spremenil zakon v delu, katere izjave strank* se evidentirajo na zapisnik. Sedaj se piše zapisnik le o pomembnih izjavah (prej o vseh izjavah). O manj pomembnih izjavah se namreč napiše uradni zaznamek (U.Z.).

IV. KOMUNIKACIJA ORGANOV IN STRANK - IV.2. ZAPISNIK

Obvezno pisanje zapisnika je ZUP predvidel pri:

- odpovedi pravice do pritožbe (229.a člen ZUP),
- odpovedi pravice do sodnega varstva (281.a člen ZUP),
- ko se ustna obravnava zvočno ali zvočno slikovno snema skladno s 163.a členom ZUP.

ZUP-I je opustil obveznost evidentiranja ustnih navodil, sporočil in okoliščin, ki zadeva notranje delo organa pri U.Z. (interna razmerja med uradnimi osebami v organu ne vplivajo na upravno procesna razmerja med organom in stranko, zato ne morejo biti del dokumentov upravne zadeve).

Z ZUP-I je črtan 74/3. člen ZUP, ki je določal, da se o ustnih zahtevah, o katerih se odloča po skrajšanem, ugotovitvenem postopku tako, da se zahtevi ugodi, ne piše zapisnik, ampak se evidentira na predpisan način (zato, kar se je vnaprej predpostavljalo ob sprejemu vloge, da se bo odločalo v skrajšanem ugotovitvenem postopku in celo, da bo sprejeta odločitev pozitivna, hkrati pa ni bil sploh določen predpisan način evidentiranja takih vlog).

IV.2.1. Način pisanja zapisnika

Pri nastajanju zapisnika je 75. členu ZUP dodano, da lahko z dovoljenjem uradne osebe stranka ali drug udeleženec v postopku sam glasno narekuje zapisnikarju, kaj naj zapiše v zapisnik.

To dovoljenje se lahko prekliče ob zlorabah.

IV. KOMUNIKACIJA ORGANOV IN STRANK - IV.2. ZAPISNIK

Zapisnik se piše v pisni obliki (fizični, elektronski), lahko pa ga organ narekuje v elektronski nosilec zvok.

Način evidentiranja zapisnika je v pristojnosti organa.

Če se **snema** zapisnik **na elektronski nosilec zvoka**, **organu ni treba izdelati pisnega odpravka** zapisnika (in ga ne pošiljati udeležencem, da v osmih dneh lahko ugovarjajo nepravilnosti).

Tak zapisnik bo evidentiran le v obliki zvočnega zapisa, ki se hrani v evidenci dokumentarnega gradiva kot del upravne zadeve.

Stranke* (in drugi udeleženci, ki imajo pravni interes) se z zvočnim zapisom zapisnika lahko seznani v okviru pravice do pregleda dokumentov iz 82. člena ZUP.

Do ZUP-I je veljalo, da mora uradna oseba vedno prebrati zapisnik, stranke pa ga lahko preberejo tudi same. S spremembo zakona je strankam* dana možnost, da ga preberejo same, izjemoma pa lahko zahtevajo, da ga prebere uradna oseba.

Glede pripomb na zapisnik - zakon jasno določa, da stranka daje pripombe na celoten zapisnik, drugi udeleženci pa le tisti del, v katerem je zapisana njihova izjava. Druge pripombe, ki navedeno presegajo, niso pravno upoštevne. Na koncu zapisnika se zapiše, če niso bile pripombe podane oz. če so bile in razloge za to.

Strani zapisnika se označijo z zaporednimi številkami.

Pomembna novost je **podpisovanje zapisnika** - tega podpiše le uradna oseba, ki je vodila procesno dejanje, ni pa več potrebnega podpisa zapisnikarja, strank in drugih udeležencev, katerih izjava je zapisana na zapisnik. Tudi ni potrebnih podpisov na vsaki strani s strani uradne osebe in osebe, katere izjava je zapisana na koncu strani. Zapisnik v fizični obliki uradna oseba podpiše z lastnoročnim podpisom, v elektronski obliki pa kvalificiranim elektronskim podpisom.

IV. KOMUNIKACIJA ORGANOV IN STRANK - IV.2. ZAPISNIK

IV.2.2. Sestavine zapisnika

Izjave strank, prič, izvedencev in drugih udeležencev se zapišejo v prvi osebi. ZUP-I (prej 76/3. člen): ta odstavek se črta.

Poenostavljeni so zapisi osebnih podatkov pri pričah (185/2. člen ZUP) - zapiše se le osebno ime priče, prebivališče, datum rojstva in razmerje do stranke.

Če pa je priča uradna oseba, ki se zasliši zaradi svojega dela, se lahko namesto prebivališča in datuma rojstva zapiše ime in naslov organa, v katerem je zaposlena.

Če pri uradnem dejanju sodeluje jezikovni pomočnik (62/8. člen ZUP-I), se v zapisniku navede, v katerem jeziku je oseba govorila in kdo je prevajal ali pomagal pri komunikaciji, kakor tudi vsa opozorila za stranko in njegovega jezikovnega pomočnika v zvezi s pomočjo pri prevajanju. - **glej točko IV.4**

Zapisnik se piše tudi, ko se ustna obravnava zvočno ali slikovno snema (79. člen ZUP), vendar se zapisnik v takem primeru razlikuje od zapisnikov o ustni obravnavi, ki se ne snemajo (76/8. člen ZUP).

V primeru snemanih ustnih obravnav namreč zakon določa, da se na zapisnik navede kraj, datum naroka, zadeva, v kateri se narok opravlja, osebno ime uradne osebe, ki vodi postopek, zapisnikarja, imena strank, zastopnikov, pooblaščenecv in drugih udeležencev v postopku, zabeleži se, da je bila ustna obravnava posneta z napravo za zvočno ali zvočnoslikovno snemanje, da so bili udeleženci obveščeni o snemanju ter podatki o morebitni prekinitvi snemanja in kraju hrambe posnetka. Izjave strank in prič se ne prepisujejo, temveč so posnete.

Zvočni ali zvočnoslikovni posnetek je priloga zapisnika.

IV. KOMUNIKACIJA ORGANOV IN STRANK

IV.3. VABILO

Po 102/2. členu ZUP se stranki pošlje skupaj z vabilom vloga, ki je povod za razpis ustne obravnave, če stranka s to vlogo še ni seznanjena.

Po 102/4. členu ZUP ob preložitvi naroka organ v zapisniku določi kraj, čas in način izvedbe preloženega naroka, zato vabljenje udeležencev, ki so se naroka udeležili, ni potrebno; drugače kot tistih, ki na naroku niso sodelovali.

IV.4. PRAVICA DO UPORABE SVOJEGA JEZIKA

Po 62/8. členu ZUP lahko stranki (ali drugemu udeležencu)* pri uradni komunikaciji z organom namesto tolmača pomaga druga oseba (t.i. **jezikovni pomočnik**). S tem se stranki* omogoča spremljanje postopka v njegovem jeziku.

Postavitev jezikovnega pomočnika stranka* lahko predlaga, vendar o tem odloči organ.

Če pa stranka zahteva tolmača, ga mora organ postaviti.

Jezikovni pomočnik je **popolnoma poslovno sposobna oseba**. Organ mora presoditi še, ali je njegova **pomoč primerna oziroma smiselna glede na naravo konkretne zadeve ali procesnega dejanja**.

Za jezikovnega pomočnika ni ustrezna uporaba kriterijev o izločitvi uradnih oseb, ki se sicer uporablja pri tolmaču, zato je dopustno, da v tej vlogi nastopa tudi oseba, ki je npr. v sorodstvenem razmerju s stranko, če niso ugotovljeni drugi zadržki, ki osebo delajo neprimerno.

IV. KOMUNIKACIJA ORGANOV IN STRANK

Jezikovni pomočnik mora znati oba jezika, uradnega in tistega, v in iz katerega prevaja. Mora biti sposoben poenostavljenega prevajanja glede na predmet obravnave, odvisno spet od zahtevnosti zadeve oz. obravnavanja.

Odgovornost za točnost in pravilnost izjav jezikovnega pomočnika je na stranki*.

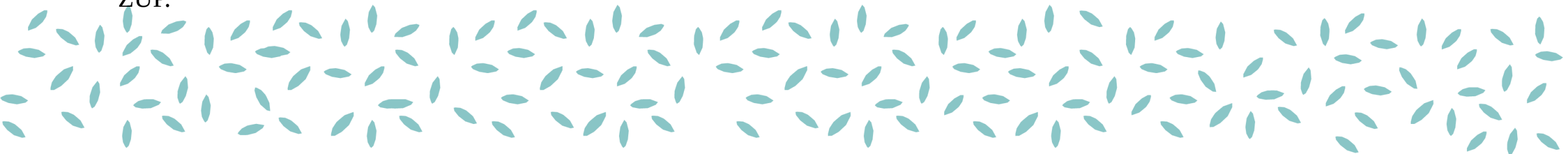
Zaradi nepravilnih sporočil jezikovnega pomočnika organu ni mogoče očitati nezakonitega vodenja postopka ali izdaja nezakonite odločbe. Jezikovni pomočnik v postopku sodeluje na predlog predlagatelja, zato prevzame tudi odgovornost za njegova sporočila, če te možnosti ne bi uporabil, bi mu organ postavil tolmača.

S predlaganjem jezikovnega pomočnika se predlagatelj posredno odpove tolmačenju ter odgovarja za izjave, ki jih pomočnik sporoča.

Da oseba nastopa kot jezikovni pomočnik, se praviloma evidentira **v zapisniku** (priporočljivo tudi zapisati o poslovni sposobnosti, znanju jezikov, nasprotnih interesov jezikovnega pomočnika do stranke + opozorilo, da organ ne odgovarja za pravilnost izjav, ki se sporočajo prek jezikovnega pomočnika, in opozorila jezikovnemu pomočniku, da mora natančno sporočiti tisto, kar je bilo izrečeno.

O zavrnitvi predloga za postavitev jezikovnega pomočnika se ne odloča s sklepom. Mora sicer organ stranko seznaniti z razlogi in omogočiti predlagatelju spremljanje postopka prek tolmača, razlogi za zavrnitev predloga pa se pojasnijo v obrazložitvi končne odločbe.

Jezikovni pomočnik je upravičen do povračila stroškov, ti pa bremenijo organ ali stranko po 113. oz. 114. členu ZUP.

IV. KOMUNIKACIJA ORGANOV IN STRANK

IV.5. VROČANJE (83. - 98. člen ZUP)

Procesni institut, ki služi izvrševanju pravice do informacije.

Namen vročitve je dosežen le, če ima stranka realno možnost pravočasne seznaitve s postopkom in s procesnimi dejanji, ki vplivajo na njen pr. položaj, saj sicer v postopku ne more sodelovati in varovati svojega pr. položaja.

Vročanje je dejanje organa, zato organ dokazuje vročitev, če se pojavi dvom o vročitvi.

Z ZUP-I se uvaja obvezno elektronsko vročanje za državne organe, občine ter FO in PO, ki opravljajo dejavnost, vključno z odvetniki in notarji (če to ni mogoče, se jim vroča v fizični obliki na naslov, naveden v poslovnem registru (oz. v odv. /notarsko pisarno), razen če v post. sporoči dr. naslov) – 85.a/1. člen ZUP.

Skrajšuje se tudi rok za nastanek fikcije vročitve pri fizičnem in el. vročanju – v **7 dneh** (prej v 15D).

- NAČINI: osebno / navadno
fizično / elektronsko
- POMEN: pogoj za nastanek pravnih učinkov pisanja v razmerju med organi in dr. udeleženci:
 - tek rokov,
 - dokončnost/ pravnomočnost/ izvršljivost
 - raba pravnih sredstev
- seznaitev vložnika o možnosti vročanja dokumentov v elektronski obliki in nezavezujočem obveščanju o stanju in teku postopka (če sporoči prostovoljno naslov varnega el. predala ali drug naslov el. predala in telefonsko številko mobilnega telefona)... 66/3. člen ZUP (na podlagi ZDeb, ki se je začel uporabljati 7. 7. 2022). Stranka lahko to kadarkoli prekliče (velja od trenutka seznaitve organa).
- poslovno sposobni posameznik lahko organu sporoči el. naslov za vročanje in št. mobilnega telefona ob prijavi stalnega oz. začasnega prebivališča (27a. člen ZPPreb – 1). Vročanje na el. naslov poteka potem po pravilih ZUP.

IV.5. VROČANJE (83. - 98. člen ZUP)

1. Vročanje po el. poti: preko informacijskega sistema FO ali PO, ki opravlja vročanje dokumentov po el. poti kot svojo dejavnost. Informacijski sistem pošlje sporočilo naslovniku v varen el. predal (VEP) in na el. naslov (če ga je sporočil organu), da mora dokument prevzeti v **7 dneh** (prej v 15D). To stori tako, da z uporabo kvalif. potrdila za varen el. podpis dokaže svojo istovetnost, presname dokument in el. podpiše vročilnico. S tem velja vročitev za opravljeno.

Če v tem roku dokumenta ne prevzame, velja fikcija vročitve s pretekom tega roka.

Informacijski sistem za sprejem vlog, vročanje in obveščanje o vročitvi obvesti organ z vročilnico v el. obliki.

Po 86.a členu ZUP je namreč vročitev dokumentov v el. obliki možna (kadar FO s tem soglaša; njeno soglasje za el. vročanje se domneva (poleg ZPPre-1), če je z el. naslova organu poslala vlogo, če je organu sporočila svoj el. predal za vročanje, če el. naslov uporablja za vlaganje vlog oz. če je to storila oz. sporočila el. naslov organu v drugi upravni zadevi iz pristojnosti istega organa – pri zadnjih dveh jo mora organ o tem obvestiti in ji omogočiti, da domnevo spremeni):

- v varni el. predal (VEP),
- s seznanitvijo naslovnika s sporočilom na mobilni telefon in z vložitvijo dokumenta v ne -varni (drug) el. predal (NEP),
- s seznanitvijo (naslovnika) z vložitvijo dokumenta v ne - varni (drug) el. predal (NEP).

ZUP daje prednost vročanju v VEP, ki ga oseba registrira v uradnih evidencah.

Organ pa mora kljub registraciji upoštevati drugačno voljo osebe – če ta med post. sporoči naslov drugega VEP ali NEP, se vročanje opravlja v ta predal. S takim sporočilom namreč preneha zakonska domneva po ZPPre-1 (da oseba soglaša z vročanjem v registriran EP).

IV.5. VROČANJE (83. - 98. člen ZUP)

- Sodna praksa: sodba UPRS II U 180/2022 z dne 7. 9. 2022: Iz podatkov upravnega spisa ne izhaja, da bi bili izpolnjeni pogoji za vročanje poziva tožeči stranki za dopolnitev vloge po elektronski poti. Stranka namreč prošnje za dodelitev BPP ni poslala v elektronski obliki, pač pa po pošti v fizični obliki, organu pa tudi ni sporočila, da želi vročitev dokumentov v varni elektronski predal, organ pa iz okoliščin tudi ni mogel zanesljivo ugotoviti, da ima tožeča stranka varni elektronski predal, ki je pogoj za elektronsko vročanje pisanj.

ZUP-I: vročanje:

1. spremenjen 85. člen:

(1) Če se fizični osebi vroča dokument v fizični obliki, se vroči v stanovanju oziroma tam, kjer je zaposlena. Če se oseba z izvajalcem poštnih storitev pisno dogovori, da se ji pošta vroča v poštni predal, pa se dokument vroča neposredno v poštni predal.

(2) Vročitev dokumenta v fizični obliki se lahko opravi tudi v prostorih organa, če je fizična oseba tam ali če to zahtevata narava in pomen dokumenta, ki ga je treba vročiti.

(3) Vročitev se lahko opravi tudi zunaj prostorov, navedenih v prvem in drugem odstavku tega člena, če je fizična oseba pripravljena dokument sprejeti.

(4) Če vročitve ni mogoče opraviti v skladu s prvim, drugim ali tretjim odstavkom tega člena, se vročitev fizični osebi lahko opravi, kjerkoli se ta oseba najde.«.

Tu ni več omembe odvetnikov in notarjev (ti so zdaj pod 85.a/1 in 85.a/6 člen ZUP-1).

IV.5. VROČANJE (83. - 98. člen ZUP)

2. Dodan nov 85.a člen:

1) Državnemu organu, organu samoupravne lokalne skupnosti, pravni osebi, samostojnemu podjetniku posamezniku in posamezniku, ki samostojno opravlja dejavnost, **se dokument vroči v elektronski obliki**. Če takšna vročitev ni mogoča, se dokument vroči v fizični obliki. **Na enak način se vroča tudi odvetniku in notarju oziroma odvetniški in notarski pisarni.**

(2) Vročitev dokumenta v elektronski obliki se opravi v varni elektronski predal (VEP) v informacijskem sistemu za sprejem vlog, vročanje in obveščanje, ki ga ob vpisu naslovnika v Poslovni register Slovenije (v nadaljnjem besedilu: poslovni register) zagotovi ministrstvo, pristojno za varne predahe, razen če naslovník v poslovnem registru evidentira drug varni elektronski predal za namene vročanja v upravnih zadevah ali če organu med postopkom sporoči naslov varnega elektronskega predala ali naslov drugega elektronskega predala, ki ni varen elektronski predal (v nadaljnjem besedilu: drug elektronski predal).

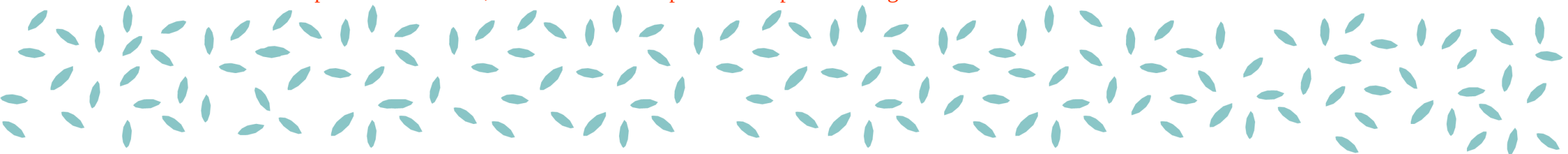
(3) Ne glede na prejšnji odstavek se vročitev državnemu organu, organu samoupravne lokalne skupnosti in nosilcu javnega pooblastila lahko opravi v varni elektronski predal v njegovem informacijskem sistemu v skladu s pogoji, ki jih določi vlada.

(4) Informacijski sistem za sprejem vlog, vročanje in obveščanje za namen vročanja dokumentov v varni elektronski predal v poslovnem registru preveri obstoj naslovnika iz prvega odstavka tako, da poslovnemu registru pošlje njegovo matično številko, poslovni register pa informacijskemu sistemu za sprejem vlog, vročanje in obveščanje sporoči podatke o naslovníku, njegovi firmi ali imenu, poslovnem naslovu in varnem elektronskem predalu.

(5) Če se državnemu organu, organu samoupravne lokalne skupnosti, pravni osebi, samostojnemu podjetniku posamezniku in posamezniku, ki samostojno opravlja dejavnost, dokument vroča v fizični obliki, se vroča na naslovu, navedenem **v poslovnem registru**, razen če med postopkom sporoči drug naslov.

(6) Če se odvetniku in notarju dokument vroča v fizični obliki, se vročitev opravi v njegovi odvetniški oziroma notarski pisarni, razen če med postopkom sporočita drug naslov.

(7) Vročitev v skladu s 87. členom tega zakona se naslovníkom iz petega odstavka tega člena opravi tako, da se dokument izroči osebi, ki je določena oziroma pooblaščená za sprejemanje dokumentov, vročitev odvetniku ali notarju pa se opravi tudi tako, da se dokument vroči osebi, ki je zaposlena pri odvetniku ali notarju. Če se odvetnik ali notar nahaja v prostorih organa ali če to zahtevata narava in pomen dokumenta, se vročitev lahko opravi tudi v prostorih organa. ... OBRNI

IV.5. VROČANJE (83. - 98. člen ZUP)

...

(8) Če kot stranka nastopa **naselje ali skupina oseb**, ki ni pravna oseba, se jim vroča tako, da se dokument v elektronski ali fizični obliki vroči osebi, ki so jo ti določili (četrty odstavek 48. člena tega zakona).

(9) Dokument v fizični obliki se vroča neposredno v poštni predal, če se naslovnik iz petega, šestega ali osmega odstavka tega člena z izvajalcem poštini storitev pisno dogovori, da se mu vroča v poštni predal.«.

3. spremenjen 86. člen:

(1) Dokument se fizični osebi vroči v elektronski obliki, če fizična oseba v registru stalnega prebivalstva prijavi naslov za vročanje v elektronski obliki.

(2) Dokument se vroči v elektronski obliki tudi, če fizična oseba v vlogi sporoči naslov varnega elektronskega predala ali naslov drugega elektronskega predala, ali če je elektronski predal uporabila za vlaganje vlog v zadevi. Informacijski sistem iz drugega odstavka 63. člena tega zakona fizično osebo, ki je za vložitev vloge uporabila elektronski predal, po prejemu vloge s samodejnim obvestilom v ta elektronski predal seznani, da organ vanj lahko vroča dokumente v elektronski obliki, če ne bo kasneje zahtevala vročanja v drug elektronski predal ali vročanja v fizični obliki.

(3) Dokument se vroči v elektronski obliki tudi, če je fizična oseba v drugi upravni zadevi iz pristojnosti istega organa v vlogi sporočila ali uporabljala varni elektronski predal ali drug elektronski predal, če jo organ pred vročanjem seznani, da se dokumenti lahko vročajo v elektronski obliki na navedeni naslov, dokler ne sporoči drugače.

(4) Dokument se vroči fizični osebi v fizični obliki, če tako določa zakon, če vročitve ni mogoče opraviti v elektronski obliki, če naslovnik izjavi, da želi vročitev dokumentov v fizični obliki, od trenutka seznaitve organa s tako izjavo, ali če organ oceni, da je zaradi vsebine dokumenta ali kakšnega drugega razloga treba opraviti vročitev v fizični obliki.«.

IV.5. VROČANJE (83. - 98. člen ZUP)

4. spremenjen 86.a člen: (1) Vročitev dokumenta v **elektr. obliki** se opravi prek inf. sistema za sprejem vlog, vročanje in obveščanje.

(2) Če se vročanje dokumenta v elektronski obliki opravlja v **varni elektronski predal**, informacijski sistem iz prejšnjega odstavka pošlje sporočilo v varni elektronski predal, da je v informacijskem sistemu dokument, ki ga mora naslovnik prevzeti v sedmih dneh od odpreme sporočila v varni elektronski predal, in obvestilo o posledicah takega vročanja. Vročitev dokumenta je opravljena z dnem, ko naslovnik z elektronskim podpisom podpiše vročilnico.

(3) Če se vročanje dokumenta v elektronski obliki opravlja v **drug elektronski predal**, informacijski sistem iz prvega odstavka tega člena pošlje na **telefonsko številko** mobilnega telefona in v elektronski predal naslovnika sporočilo, da je v informacijskem sistemu dokument, ki ga mora naslovnik prevzeti v sedmih dneh od odpreme sporočila v elektronski predal naslovnika in obvestilo o posledicah takega vročanja. Naslovnik prek informacijskega sistema dobi enolično identifikacijsko številko za prevzem dokumenta. Vročitev je opravljena z dnem, ko naslovnik potrdi prevzem dokumenta z enolično identifikacijsko številko.

(4) Če naslovnik pri vročanju v skladu z drugim in tretjim odstavkom tega člena v **sedmih dneh** od odpreme sporočila v varni elektronski predal oziroma v drug elektronski predal ne podpiše vročilnice oziroma ne potrdi prevzema dokumenta, se **šteje, da je vročitev opravljena sedmi dan** od dneva odpreme sporočila. Po poteku roka se dokument pošlje v varni elektronski predal oziroma na elektronski naslov drugega elektronskega predala. Informacijski sistem naslovnika iz prejšnjega odstavka o tem obvesti s sporočilom na telefonsko številko mobilnega telefona.

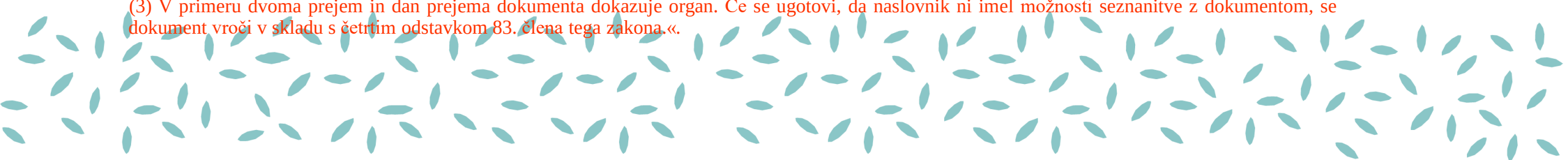
(5) Če se vročanje opravlja v **drug elektronski predal**, pa naslovnik ne sporoči telefonske številke mobilnega telefona, se vročitev opravi tako, da se dokument pošlje v elektronski predal. Šteje se, da je vročitev opravljena **sedmi dan** od dneva odpreme dokumenta. Naslovniku se sporoči dan odpreme in dan vročitve. Naslovnik lahko uveljavlja svoje procesne pravice takoj, ko se po odpremi z dokumentom dejansko seznani, tudi če rok za seznanitev še ni potekel.

(6) V primeru dvoma prejem in dan prejema sporočila iz drugega in tretjega odstavka tega člena ali dokumenta iz prejšnjega odstavka dokazuje organ. Če organ ugotovi, da naslovnik ni prejel sporočila ali dokumenta, se dokument vroči v skladu s četrtrim odstavkom 83. člena tega zakona.

(7) Ko naslovnik podpiše vročilnico oziroma potrdi prevzem dokumenta, se mu omogoči prevzem dokumenta iz informacijskega sistema.«.

5. doda se nov 86.b člen: (1) Dokumenti v **fizični obliki** se vročijo z vložitvijo v **hišni predalčnik ali poštni predal**, če zakon ne določa drugače. (2) Vročitev je opravljena **sedmi dan** od dneva odpreme, **če se dokument pošilja v tujino, pa 21. dan** od dneva odpreme, razen če naslovnik dokumenta ni prejel ali ga je prejel pozneje. Na dokumentu se označi dan odpreme. Naslovnik lahko uveljavlja svoje procesne pravice takoj, ko se po odpremi z dokumentom dejansko seznani, tudi če rok za seznanitev še ni potekel.

(3) V primeru dvoma prejem in dan prejema dokumenta dokazuje organ. Če se ugotovi, da naslovnik ni imel možnosti seznanitve z dokumentom, se dokument vroči v skladu s četrtrim odstavkom 83. člena tega zakona.«.

IV.5. VROČANJE (83. - 98. člen ZUP)

6. Osebno vročanje - spremenjen 87. člen: (1) Ne glede na 86.b člen tega zakona se odločbe, sklepi in drugi dokumenti, od vročitve katerih začne teči rok, ki se vročajo v fizični obliki, vročijo osebno tistemu, ki so mu namenjeni, če je to potrebno zaradi učinkovite vročitve ali kakšnega drugega razloga.

(2) O vročitvi je treba obvestiti organ, ki je vročitev odredil, z vročilnico.

(3) Če se vročitve **ne** da opraviti tako, kot je določeno v prvem odstavku tega člena, **pusti vročevalec pošiljko v hišnem predalčniku.**

(4) Če se vroča v poštni predal, se vročitev opravi brez predhodnega poskusa osebne vročitve v skladu s prvim odstavkom tega člena.

(5) Vročitev v skladu s tretjim in četrtim odstavkom tega člena velja za opravljeno **sedmi dan** od dneva, ko je bila pošiljka puščena v hišnem predalčniku oziroma poštne predalu. Vročevalec na pošiljki in sporočilu, ki ga vrne organu, navede vzrok take vročitve, razen če se vroča v poštni predal, datum in kraj, kjer je pošiljko pustil, ter se podpiše. Naslovnik mora biti seznanjen s posledicami takega vročanja.

(6) Če naslovnik **nima hišnega predalčnika ali poštne predala ali je ta neuporaben**, pusti vročevalec na vratih stanovanja ali poslovnega prostora sporočilo. Če **sporočila** ni mogoče pustiti na prej določenih mestih, ga lahko pusti na drugem primernem mestu. V sporočilu navede, kje je dokument in da ga mora naslovnik prevzeti **v sedmih dneh** od dneva, ko je bilo puščeno sporočilo. Na sporočilu vročevalec navede vzrok take vročitve, datum in kraj, kjer je sporočilo pustil, ter se podpiše. Sporočilo mora vsebovati tudi obvestilo o posledicah takega vročanja.

(7) Vročitev po prejšnjem odstavku je opravljena z dnem, ko naslovnik prevzame dokument. Če dokumenta ne prevzame v sedmih dneh, velja vročitev za opravljeno sedmi dan od dneva, ko je bilo puščeno sporočilo iz prejšnjega odstavka. Po preteku tega roka vročevalec vrne pošiljko pošiljatelju. Na pošiljki navede vzrok take vročitve, datum in kraj, kjer je pustil sporočilo, ter se podpiše.

(8) **Če je treba opraviti vročitev dokumentov po prvem odstavku tega člena naslovniku v tujini, se vročitev opravi s priporočeno pošto pošiljko.** Šteje se, da je vročitev opravljena, ko naslovnik **potrdi prevzem**. Če pošiljke **ne prevzame**, mu organ omogoči seznanitev z dokumentom tako, da mu dokument vroči v skladu **86.b členom** tega zakona.«.

Ta člen se uporablja od 6. 2. 2027! - Ne glede na to se vročanje lahko opravi v skladu z novim 86.b členom ZUP, če je z vročitvijo v hišni predalčnik ali poštni predal mogoča učinkovita vročitev.

IV.5. VROČANJE (83. - 98. člen ZUP)

2. Osebno vročanje: osebno tistemu, kateremu so namenjeni. Opravlja se pri tistih pisanjih, od vročitve katerih začne teči rok za neko procesno dejanje. Če naslovnika ni doma, pusti vročevalec v hišnem predalčniku, na vratih stanovanja, poslovnega prostora ali delavnice pisno sporočilo, kje se dokument nahaja in da ga mora naslovnik prevzeti v 15 dneh.

Vročitev velja za opravljeno z dnem, ko naslovnik prevzame dokument. Če dokumenta ne prevzame v 15 dneh, velja vročitev za opravljeno z dnem poteka tega roka. Po preteku tega roka vročevalec pusti dokument iz prvega odstavka tega člena v hišnem oz. izpostavljenem predalčniku naslovnika. Če stranka nima predalčnika ali je ta neuporaben, vročevalec vrne pošiljko pošiljatelju.

ZUP-I: spremenjen 87. člen - uporablja se od 6. 2. 2027 dalje;

do takrat še velja osebno vročanje kot do novele ZUP-I (če ni mogoča osebna vročitev, s pustitvijo pisnega obvestila v hišnem predalčniku..., vendar prevzem dokumenta v 15 D od sporočila, sicer fikcija vročitve s pretekom tega roka)!

3. Vročanje zakonitemu zastopniku/ začasnemu zastopniku/ pooblaščenцу: šteje se, da je dokument vročen stranki, kadar je vročen njenemu zakonitemu zastopniku, začasnemu zastopniku ali pooblaščenцу.

4. Vročanje pooblaščenцу za vročitve: šteje se, da je z vročitvijo dokumenta pooblaščenцу za vročitve opravljena vročitev stranki, ki bi ji bilo treba dokument vročiti.

Kadar je stranka ali njen zakoniti zastopnik v tujini, pa v državi nima pooblaščenca, mu je treba ob vročitvi prvega dokumenta naložiti, naj v dol. roku imenuje pooblaščenca ali pa pooblaščenca za vročitve in ga opozoriti, da mu bo po uradni dolžnosti postavljen pooblaščenec za vročitve oz. začasni zastopnik, če v danem roku ne bo sam imenoval pooblaščenca.

IV.5. VROČANJE (83. - 98. člen ZUP)

5. Vročanje državnim organom, organom samoupravnih LS, PO, FO, registriranim za opravljanje dejavnosti: praviloma se jim vroča po el. pošti v varni elektronski predal. Če nimajo varnih el. predalov, se vročitev dokumentov v fizični obliki opravi tako, da se izročijo osebi, ki je določena oz. pooblaščen za sprejemanje dokumentov. **ZUP-I: ta člen (91.) se črta – zdaj po 85.a členu ZUP.**

6. Vročanje v tujino, osebam z diplomatsko imuniteto, osebam, ki jim je odvzeta prostost: osebam v državi, ki uživajo diplomatsko imuniteto, se vročajo dokumenti preko MZZ, če ni v mednarodni pogodbi drugače določeno (**ZUP-I: doda v 92/1. členu, da se lahko dokumenti tem osebam vročijo tudi neposredno**). FO in PO v tujini se lahko vroča neposredno ali po diplomatski poti, razen, če mednarodna pogodba ne določa drugače. **ZUP-I: doda v 92/2. členu, da se lahko dokumenti tem osebam izjemoma vročijo tudi po diplomatskem predstavništvu ali konzulatu RS v tujini in to po predpisih države, v kateri se vroča**). Vojaškim osebam se lahko dokument vroči tudi tako, da se izroči njihovemu poveljstvu oz. organu, kjer so zaposleni. Osebam, ki jim je vzeta prostost, se vročajo dokumenti po upravi zavoda, v katerem so. Vročitev je opravljena, ko uprava zavoda vroči dokument naslovniku.

IV.5. VROČANJE (83. - 98. člen ZUP)

7. Vročanje z javnim naznanilom: prej: *če gre za večje število oseb, ki organu niso znane ali ki se ne morejo določiti, se jim dokument vroči z javnim naznanilom na oglasni deski organa, ki ga je izdal, in na enotnem državnem portalu e-uprava. Vročitev velja za opravljeno po poteku 15 dni od dneva, ko je bilo naznanilo objavljeno na oglasni deski in na enotnem državnem portalu e-uprava.*

ZUP-I: ta člen (94.) se spremeni:

1) Vročitev z javnim naznanilom se opravi, če je tako določeno **z zakonom**, če **naslovniki niso znani** ali se **ne morejo določiti ali če vročitve ni mogoče opraviti na drug način.**

(2) Z javnim naznanilom se naslovnik obvesti, da se v določenem času lahko seznani z dokumentom pri organu ali zahteva, da mu organ izroči ali pošlje dokument v fizični ali elektronski obliki. V javnem naznanilu se navedejo tudi vzrok za takšno vročanje, podatki o upravni zadevi in naslovniku, številka dokumenta, ki se vroča, izrek morebitne odločitve, dan objave javnega naznanila in dan nastopa vročitve.

(3) Vročitev z javnim naznanilom je opravljena **15. dan** od dneva, ko je bilo naznanilo objavljeno na oglasni deski organa, ki vroča dokument, in na državnem portalu e-uprava. Javno naznanilo se lahko dodatno objavi tudi na drug krajevno običajni način.

(4) Če se dokument vroča z javnim naznanilom naslovniku, ki ima v skladu z zakonom, ki ureja prijavo prebivališča, prijavljeno zakonsko prebivališče, se javno naznanilo lahko dodatno objavi tudi na oglasni deski tega organa.«.

IV.5. VROČANJE (83. - 98. člen ZUP)

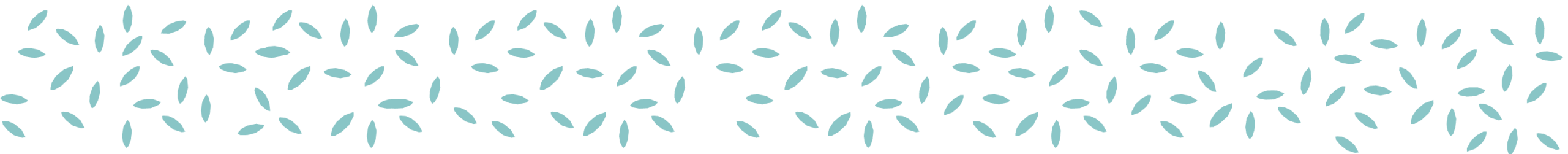
8. Odklonitev sprejema: če oseba, ki bi po ZUP dokument morala sprejeti, tega brez zakonitega razloga noče storiti, pusti vročevalec dokument v stanovanju, kjer taka oseba stanuje, oz. v prostorih, kjer je zaposlena, ali pa nalepi dokument na vrata stanovanja oz. prostorov, ali ga pusti v predalčniku. Vročevalec zapiše na vročilnici dan, uro in razlog odklonitve sprejema ter kraj, kjer je dokument pustil; šteje se, da je s tem vročitev opravljena.

9. Sprememba naslova: če stranka ali njen zakoniti zastopnik ali pooblaščenec med postopkom spremeni svoje stalno ali začasno prebivališče, sedež oz. naslov **el. predala**, ki ga je navedel v vlogi ali pooblastilu, mora o tem takoj obvestiti organ, ki vodi postopek.

- Če vročevalec ugotovi, da se je oseba odselila iz naslova, kjer naj se opravi vročitev, oz. je na naslovu neznana, mora o tem obvestiti organ in mu sporočiti naslov, če ga izve na podlagi opravljenega poizvedovanja ali kako drugače **in vročevalec izve za naslov, na katerega se je odselila, vroči pošiljko na tem naslovu in o tem obvesti organ.**

- Če naslovnik ne obvesti organa o spremembi prebivališča, sedeža ali naslova, ki ga je navedel v vlogi ali v pooblastilu, in vročevalec ne sporoči organu naslova, organ pa na podlagi podatkov iz uradnih evidenc ugotovi, da je naslov za vročanje, prijavljen na podlagi ZPPreb-1, oz. sedež enak naslovu, kjer je bil opravljen poizkus vročitve, odredi, da se vse nadaljnje vročitve v postopku opravljajo tako, da se na oglasni deski in na portalu e-uprava objavi sporočilo o vročanju z javnim naznanilom z vsemi potrebnimi podatki z opozorilom, da ga mora naslovnik prevzeti v 15 dneh.

- Če je iz uradnih evidenc razvidno, da je naslov za vročanje oziroma sedež drugačen kot naslov, na katerem je bil opravljen poizkus vročitve, se vročitev ponovno opravi na tem naslovu. Če ta vročitev ni možna, organ odredi, da se vročitev opravi tako, da se na oglasni deski organa in portalu e-uprava objavi sporočilo o vročanju z javnim naznanilom. **Ta člen (96) z ZUP-I spremenjen in 96.a. člen črtan, bistveno, da se v primeru neznanega naslova vroča z javnim naznanilom.**

IV. KOMUNIKACIJA ORGANOV IN STRANK

IV.6. PRAVICA DO PREGLEDA DOKUMENTOV

IV.6.1. Pregled dokumentov

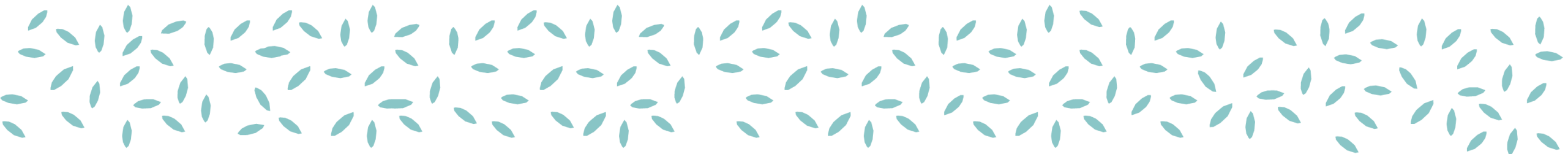
ZUP-I je razširil pravico do pregleda dokumentov v 82/1. členu ZUP še na pravico do poslušanja zvočnih posnetkov ter poslušanja in pregledovanja zvočnoslikovnih posnetkov ter do pridobitve njihove kopije.

Ta pravica se priznava strankam, stranskim udeležencem ter drugim osebam, ki imajo od tega pravno korist. Pregled se lahko zahteva pisno ali ustno (o slednji se ne piše zapisnik - razen če se dvomi o obstoju pravne koristi, kar zahteva, da se ta obrazloži).

Po 82/4. členu ZUP je omejena pravica do pridobitve kopije zvočnega ali zvočnoslikovnega posnetka, na katerem so mladoletne osebe oz. osebe, ki potrebujejo posebno varstvo, ali druge osebe, katerih zasebnost bi bila nesorazmerno prizadeta zaradi njihovih psihofizičnih lastnosti, zdravstvenega stanja, če bi se posnetek razkril osebam, ki sicer nimajo pravice do pregleda in poslušanje posnetkov po ZUP.

V takem primeru se pregled in poslušanje posnetka dovoli v uradnih prostorih.

O zavrnitvi zahteve za kopijo zvočnega ali zvočnoslikovnega posnetka se odloči s sklepom, zoper katerega je dovoljena pritožba (82/8. člen ZUP).

IV. KOMUNIKACIJA ORGANOV IN STRANK - IV.6. PRAVICA DO PREGLEDA DOKUMENTOV

IV.6.2. Pregled dokumentov s tajnimi podatki

Prej je stranka lahko pogledala v dokumente, ki vsebujejo tajne podatke (TP), če so bili uporabljeni za odločitev (le neposreden vpogled, ne pa prepisovanje ali kopiranje). Zakon je dajal prednosti pravici do seznanitve pred javnim interesom (posledice razkritja za varnost in interese države).

Sedaj je pravica do seznanitve s TP urejena v 146. členu ZUP, na katerega se sklicuje tudi 82.a člen ZUP: organ najprej pridobi obrazloženo mnenje organa, ki je podatke določil kot tajne, o morebitnih posledicah njihovega razkritja.

Če na podlagi tega mnenja organ oceni, da razkritje ne more škodovati varnosti ali interesom države ali delovanju in izvajanju nalog organa, ki je podatke določil kot tajne, stranki omogoči seznanitev z dokumenti. O vpogledu v dokumente se piše zapisnik, v katerem da stranko opozori na dolžnost varovanja TP in posledice njihovega razkritja. O razkritju TP se obvesti tudi organ, ki jih je določil kot tajne.

Pravica do pregleda dokumentov s TP se zagotavlja samo stranki in njenemu zastopniku. Gre za vpogled dokumentov, poslušanje zvočnih oz. pregled zvočnoslikovnih posnetkov, **ni pa dovoljeno prepisovanje ali kopiranje dokumentov ali posnetkov**. Tako pregled se opravi v prostorih organa, ki izpolnjuje varnost zahteve po Zakonu o tajnih podatkih (ZTP) oz. v prostorih drugega organa, ki te zahteve izpolnjuje. Ob uvedbi dodatnih varnostnih ukrepov se pregled lahko opravi tudi v sicer neustreznih prostorih organa. S sklepom se stranki zaradi zaščite TP in priprave organa določi kraj, čas in način vpogleda, poslušanja ali pregleda posnetkov (stranka ne more kadarkoli tega uveljavljati).

Če pa organ meni, da bi seznanitev stranke s TP lahko oškodovala varnosti in interesom države oz. izvajanju nalog organa, ki je podatke določil kot tajne, stranki omogoči **posreden vpogled preko odvetnika**, stranko se o tem seznani, prav tako možnosti, da lahko odvetnika postavi organ, če ga ne bo postavila sama in bo vztrajala pri uveljavitvi te pravice (v tem primeru si str. ne more izbrati odvetnika, ki ji bo postavljen – sodba VSRS I Ips 9850/2015z dne 22. 5. 2025). Stroške odvetnika, ki ga postavi organ, bremenijo organ. Odvetnik se mora s postavitvijo strinjati. Odvetnik mora varovati TP in jih ne sme razkriti svoji stranki. Po 146.a/1. členu ZUP odvetnik ne potrebuje posebnega dovoljenja za dostop do TP po ZTP, saj je ZUP specialni zakon glede na ZTP.

V. UGOTOVITVENI POSTOPEK

Udejanjanje načela materialne resnice (ugotoviti pr. pomembna dejstva in okoliščine – opredeljuje jih materialno pravo), načela zaslišanja stranke (strankam se zagotavlja možnost izjaviti se) ter načela zakonitosti (katero materialno pravo je treba uporabiti v zadevi). Ta faza postopka je povezana s fazo dokaznega postopka, kjer se udejanja tudi načelo proste presoje dokazov (ker se dejstva ugotavljajo z dokazi).

V.1. USTAVITEV POSTOPKA V ZAPISNIKU

Po 135/5. členu ZUP je moč izdati sklep o ustavitvi postopka v zapisniku o procesnem dejanju, pri katerem je stranka umaknila zahtevo (izrecno ali konkludentno), in sicer z vsemi bistvenimi sestavinami akta (izrek, obrazložitev* (smiselno 214.a/2. člen ZUP – takrat opozoriti na napoved pritožbe) in pouk o pr. sredstvu), če:

- gre za postopek, ki se začne na zahtevo stranke ali
- če ur. oseba ugotovi, da ni več potrebe po nadaljnjem vodenju post., ki se je začel po uradni dolžnosti.

Kadar se pri procesnem dejanju ne bo pisal zapisnik, bo moral organ še naprej izdati ločen dokument.

V. UGOTOV. POST.: V.2. OMEJITEV STRANKINEGA SODELOVANJA V POST.

Po 146.a členu ZUP je mogoče stranki **odreči seznanitev s tajnimi podatki (TP) in neposredni udeležbi na naroku za ustno obravnavo** (povezano z 82.a. členom ZUP (opredeljuje TP) in 218.a členom ZUP (predpisuje vsebino obrazložitve, kadar organ odloča na podlagi TP)). Stranka zoper tako odločitev nima posebne pritožbe, lahko pa uveljavlja ABK pravil postopka v pritožbi zoper odločbo.

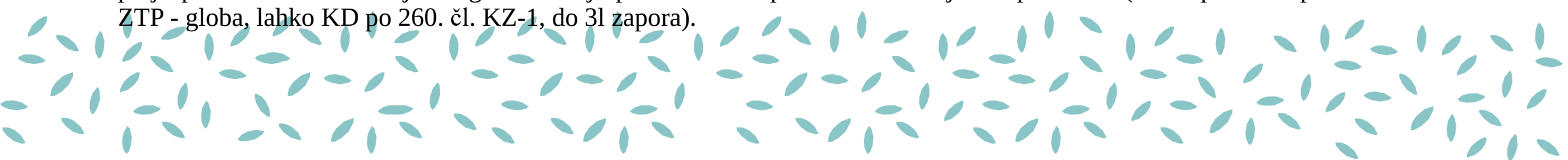
V takem primeru bo stranko zastopal pooblaščenec, ki je odvetnik (če ga stranka v postopku nima, jo organ pozove, naj ga imenuje, sicer ji ga bo postavil organ po UD (gre v bistvu za zač. Zk)). Organ postavi pooblaščenca s sklepom, če ta soglaša z zastopanjem. Pooblaščenec lahko iz utemeljenih razlogov odreče zastopanje, organ pa lahko pooblaščenca tudi razreši s sklepom, če ta odreče zastopanje, če zastopanja ne opravlja v redu ali če str. pooblasti drugega odvetnika. Zoper oba sklepa je dovoljena pritožba.

Ur. oseba bo morala tehtati med strankino pr. do sodelovanja in J interesom varovanja TP. Pri tem bo ugotavljala s stopnjo gotovosti, da so podatki opredeljeni kot TP po predpisih o TP (zlasti ZTP), ter s stopnjo verjetnosti, da bi razkritje teh podatkov lahko škodovalo varnosti ali interesom RS oz. delovanju in izvajanju nalog organa, ki je podatke določil kot TP. Pri tem ji pomaga ta organ, ki v obrazloženem mnenju (ki ga poda v 15D od zahteve ur. osebe, najbrž pisno (ZUP o obliki mnenja ne govori)) pojasni potencialne posledice razkritja TP stranki.

Če mnenja ne poda v tem roku, lahko ur. oseba odloči brez tega mnenja (mora pa predhodno nujno za mnenje pozvati organ).

Ur. oseba na prejeto mnenje ni vezana (gre za svetovalno mnenje).

Če organ stranko ali njenega pooblaščenca seznani s TP (o tem tudi obvesti organ, ki je določil podatke kot TP), ju prej opozori na dolžnost njihovega varovanja po ZTP in na posledice razkritja teh podatkov (lahko prekršek po ZTP - globa, lahko KD po 260. čl. KZ-1, do 3l zapora).

V. UGOT. POST. - V.3. USTNA OBRAVNAVA

V.3.1. Izvedba ustne obravnave

V 154. členu ZUP **ni več** določene **obvezne ustne obravnave**. Organ jo lahko (prepuščeno presoji ur. osebe) razpiše vselej, kadar je to koristno zaradi ugotovitve in razjasnitve dejanskega stanja zadeve (n. materialne resnice), varstva pravic strank (n. varstvo pravic strank) ali hitre in učinkovite izvedbe postopka (n. ekonom. postopka).

(prej jo je bilo treba razpisati, kadar sta bili v zadevi udeleženi dve ali več strank z nasprotujočimi si interesi, če je bilo treba opraviti ogled, zaslišati priče ali izvedence).

V.3.2. Videokonferenca

Ni več delitve med ustno in videokonferenčno obravnavo. Izvaja se ustna obravnava, ki pa se lahko izvede tudi videokonferenčno – oseba se v času naroka nahaja na drugem mestu, kot je mesto, kjer se izvaja obravnava, če je zagotovljen prenos zvoka in slike in če je njihova navzočnost potrebna (102/5. člen ZUP).

Po 154/2. členu ZUP se narok za ustno obravnavo lahko izvede po videokonferenci (če vsaj 1 oseba sodeluje; **ni več treba soglasja vseh strank za videokonferenco**). Istovetnost oseb na videokonferenci se ugotovi z videoidentifikacijo ali na drug primeren način (npr. identifikacija z drugimi dokumenti – odv. izkaznico; že od prej znana oseba, že prej (video)identificirana).

Videoidentifikacija; ur. oseba se na podlagi veljavne javne listine, opremljene s fotografijo, ki jo je izdal državni organ, s katere je jasno prepoznavna slika obraza osebe in drugi podatki (npr. OIzk, potni list), prepriča o istovetnosti osebe. S tem so osebe seznanjene vnaprej, npr. v vabilu.

Javnost ustne obravnave se v primeru videokonference zagotavlja tako, da javnost spremlja obravnavo v prostorih ali na kraju, kjer se opravlja, ali po videokonferenci v drugih prostorih organa ali po videokonferenci izven prostorov organa.

V. UGOT. POST. - V.3. USTNA OBRAVNAVA

V.3.3. Snemanje ustne obravnave

Po 79. členu ZUP je omogočeno zvočno ali slikovno-zvočno snemanje (dela) naroka za ustno obravnavo (lahko tudi videokonferenčnega - **prej omogočeno le pisanje zapisnika s pomočjo el. nosilca zvoka**). O tem odloči ur. oseba, razen, če gre za obravnavanje podatkov, označenih s stopnjo tajnosti po ZTP oz. posebne vrste osebnih podatkov po predpisih o varstvu os. podatkov – takrat se ustna obravnava ne sme snemati. Ur. oseba lahko tudi oceni, da snemanje ni primerno zaradi varstva strank in drugih udeležencev postopka (npr. občutljiva razmerja v rodbini).

Vsak zapisnik je mogoče narekovati v el. nosilec zvoka, prepis zapisnika se takrat ne izdela (76/8. člen ZUP). Vendar pa, če se snema ustna obravnava, je treba o njej sestaviti zapisnik (79. člen ZUP).

Oblika in čas hrambe posnetka ustne obravnave: na fizičnem nosilcu v lasti organa (npr. USB ključ) ali se hrani v informacijskem sistemu organa. Zapisnik se hrani, dokler se hranijo dokumenti zadeve (163.a/4. člen ZUP).

Poslušanje oz. pregled posnetka ustne obravnave: po 163.a/5. člen ZUP ga lahko posluša ali pregleduje le tista uradna oseba, ki vodi postopek, ali uradna oseba, ki odloča v zadevi (tudi na II. stopnji).

To se zaznamuje v zadevi (U.Z.) z navedbo o kraju in času poslušanja ali pregleda ter podatki o uradni osebi. Če se posnetek kopira za potrebe postopka, se zaznamuje, kdo je napravil kopijo in namen ustvarjanja kopij.

Poslušanje in pregled posnetka po strankah, njihovih ZZk, poobl: 82/1. člen ZUP, za druge osebe s pr. interesom pa 82/2 člen ZUP. Omejitev njihovih pravic pri tem pa določa 82/4. člen ZUP (če so na posnetku mladoletne osebe, osebe, ki potrebujejo posebno varstvo, ali druge osebe, katerih zasebnost bi bila nesorazmerno prizadeta, če bi se posnetek razkril osebam, ki nimajo pravice do pregleda in poslušanja posnetkov v skladu s tem zakonom. V tem primeru pregled in poslušanje posnetka poteka v uradnih prostorih pod nadzorom uradne osebe).

V. UGOT. POST. - V.4. PREDSTAVITVENI NAROK

Po 158a. členu ZUP je po presoji ur. osebe (pobudo lahko dajo tudi stranke, vendar nanjo ur. oseba ni vezana, o tem ji ni treba odločiti formalno) predviden za primere lažje in hitrejše izvedbe upravnega postopka, ko bo ur. oseba izvedla ustno obravnavo oz. je ne bo, vendar je postopek zahteven ali pa v njem sodeluje več strank.

Potek naroka je neformalen, prepuščen ur. osebi, o njem **se ne piše zapisnika**. **Nesodelovanje** na tem naroku za stranko **nima nobenih posledic**.

Organ pred začetkom obravnavanja na ustni obravnavi ali v okviru samostojnega dejanja strankam predstavi ključna pravna in dejanska vprašanja v zvezi s predmetom odločanja in pravnimi posledicami odločitve v postopku ter jim omogoči predstavitev in izmenjavo stališč.

VI. DOKAZNI POSTOPEK

VI.1. LISTINE

Za tuje listine je po 177/2. členu ZUP črtan pogoj vzajemnosti.

Tuja listina ima sedaj po ZUP status javne listine, če:

1. ima ta listina v kraju izdaje status javne listine in
2. je ta listina overjena.

VI.2. OVERITVE IN POTRDILA

Že Zakon o debirokratizaciji je črtal potrebo po žigosanju dokumentov, razen tistih, ki se uporabljajo v tujini.

Ker tega ni storil tudi za žigosanje potrdil o overitvi, je sedaj 178.e/2/ in /3. člen ZUP to odpravil in črtal obvezno uporabo žiga za potrdila o overitvi za potrebe uporabe v RS; žig je potreben le še za potrdila o overitvi za uporabo v tujini.

Novo glede **samodejne izdaje potrdil s strani organa s pomočjo informacijskega sistema** - po 179/5. členu ZUP se potrdila in druge listine, o katerih se **vodi uradna evidenca**, na zahtevo, vloženo v informacijskemu sistemu iz 63. člena ZUP, lahko **izdajo samodejno v elektronski obliki** tako, da se opremijo z naprednim elektronskim žigom, ki temelji na kvalificiranem potrdilu za elektronski žig organa, ki je potrdilo izdal. Potrdilo in druge listine, ki se izdajo samodejno, so takse prosti.

VI. DOKAZNI POSTOPEK – VI.3. PRIČE

Po 185/2. členu ZUP se spreminjajo osebni podatki, ki jih je dolžna priča navesti zaradi identifikacije pred zaslišanjem.

Navesti mora: osebno ime, prebivališče, datum rojstva in **svoje razmerje do stranke** (**ni več rojstnega kraja, starosti, poklica, zakonskega stana**) – npr. da se vidi, ali je privilegirana priča; kakšna je verodostojnost njenih izjav glede na odnos s stranko.

Če je priča uradna oseba, ki se zasliši zaradi svojega dela, lahko namesto prebivališča in datuma rojstva pove ime in naslov organa, v katerem je zaposlena.

VI.3.1. Pisna izjava priče

Izjema od ustnega zaslišanja prič. Problematičnost glede razmerje do n. zaslišanja stranke in n. materialne resnice?

Po 186.a členu ZUP lahko organ pozove pričo, da v **pisni izjavi** odgovori na določena vprašanja, če oceni, da je glede na naravo zadeve (enostavna zadeva, sploh na zahtevo stranke, kjer bo zahtevku ugodeno), vsebinsko vprašani (možen jasn in kratek odgovor) ali osebo priče (npr. bolezen, je v tujini) takšen način podajanja izjave zadosten.

Pričo se opozori, da v pisni izjavi navede osebno ime, prebivališče, datum rojstva, svoje razmerje do stranke ter jo podpiše in da mora podati resnično izjavo, da ne sme ničesar zamolčati, na posledice krive izjave in na katera vprašanja lahko odreče pričanje.

Priča, ki je dala pisno izjavo, se zasliši na ustni obravnavi, če bi postavljanje vprašanj priči s strani uradne osebe ali stranke lahko vplivalo na dejansko stanje in odločitev v zadevi.

Če se priča ne odzove na poziv, zanjo ni nobenih sankcij. Če pa se odzove, mora podati resnično izjavo, sicer je odgovorna za izjavo.

Stranke lahko podajo predlog za to, na kar ur. oseba ni vezana.

VI. DOKAZNI POSTOPEK

VI.4. IZVEDENEC

Po 193/2. členu ZUP se izvedencu s sklepom o določitvi odloči tudi, če se mu **dovoli pregled vseh ali dela dokumentov zadeve**, če je to potrebno za pripravo izvida in mnenja.

Če so v dokumentih TP, jih izvedenec lahko pregleda ne glede na določbe predpisov, ki urejajo dovoljenje za dostop do TP. Izvedenca je treba v sklepu o določitvi opozoriti, da mora varovati TP v skladu s predpisi, ki urejajo TP, in na posledice njihovega razkritja.

Po 193/2. členu ZUP **ni nujno, da izvedenec izvid in mnenje poda na ustni obravnavi** (stranko se vpraša, če to želi), razen če organ presodi, da je ustna obravnava potrebna.

Na ustni obravnavi izvedenec izvid in mnenje poda ustno, izven ustne obravnave pa pisno.

VII. ODLOČBA (207. - 222. člen ZUP)

Konkretni upravni akt, s katerim pristojni organ, neposredno uporabljajoč predpise, v upravnem postopku odloči o kakšni pravici, obveznosti, pravni koristi posameznika / pravne osebe / druge osebe, ki je lahko stranka.

KDO IZDA ODLOČBO

- pristojni organ za odločanje
- lahko odloča v posamični zadevi več organov: vsak od njih odloči o zadevi, odločbo napiše en organ, po prejšnjem dogovoru (v odločbi mora biti naveden akt drugega organa)
- če je z zakonom odločeno, da mora pristojni organ pred izdajo odločbe zahtevati mnenje drugega organa, sme izdati ta odločbo šele, ko dobi to mnenje

NAČIN IZDAJE

- PISNO – praviloma (stranki se vroči v izvirniku)
- USTNO – izjemoma (nujni primer v javnem interesu, nevarost za življenje in zdravje ljudi, za javni red in mir) – takojšnja izvršba; v roku 8 dni sledi še pisna odločba.

Po **210.b členu ZUP: odločba** se lahko izda **z ustno razglasitvijo** – prebere izrek in kratki razlogi za odločitev. **Pisna odločba čimprej oz. v roku po 222. členu** (1M/2M + še max 2M), če se stranka ni odpovedala pr. do pritožbe oz. pr. do sodnega varstva. Organ je vezan na ustno razglašeno odločbo, ta pa učinkuje od dneva vročitve pisne odločbe.

VII. ODLOČBA (207. - 222. člen ZUP)

Konkretni upravni akt, s katerim pristojni organ, neposredno uporabljajoč predpise, v upravnem postopku odloči o kakšni pravici, obveznosti, pravni koristi posameznika / pravne osebe / druge osebe, ki je lahko stranka.

KDO IZDA ODLOČBO

- pristojni organ za odločanje
- lahko odloča v posamični zadevi več organov: vsak od njih odloči o zadevi, odločbo napiše en organ, po prejšnjem dogovoru (v odločbi mora biti naveden akt drugega organa)
- če je z zakonom odločeno, da mora pristojni organ pred izdajo odločbe zahtevati mnenje drugega organa, sme izdati ta odločbo šele, ko dobi to mnenje

NAČIN IZDAJE

- PISNO – praviloma (stranki se vroči v izvirniku)
- USTNO – izjemoma (nujni primer v javnem interesu, nevarost za življenje in zdravje ljudi, za javni red in mir) – takojšnja izvršba; v roku 8 dni sledi še pisna odločba.

Po **210.b členu ZUP: odločba** se lahko izda **z ustno razglasitvijo** – prebere izrek in kratki razlogi za odločitev. **Pisna odločba čimprej oz. v roku po 222. členu** (1M/2M + še max 2M), če se stranka ni odpovedala pr. do pritožbe oz. pr. do sodnega varstva. Organ je vezan na ustno razglašeno odločbo, ta pa učinkuje od dneva vročitve pisne odločbe.

VII. ODLOČBA (207. - 222. člen ZUP)

ROK IZDAJE ODLOČBE

- če je bil v zadevi izveden skrajšani ugotovitveni postopek: pristojni organ mora izdati in vročiti odločbo čimprej oz. najkasneje v 1 mesecu (po prejetju popolne vloge),
 - če je bil v zadevi izveden posebni ugotovitveni postopek: pristojni organ mora izdati in vročiti odločbo najkasneje v 2 mesecih (po prejetju popolne vloge). 222/3. člen ZUP: max podaljšanje še za 2M
- ko stranka vloži nepopolno vlogo, jo po pozivu dopolni (ni več roka 5D za organ po 67. členu ZUP), začne teči rok, ko je organ prejel dopolnitev vloge. Če ne popravi v tem roku, se vloga zavrže (razen če ne popravi stranka vloge, prede organ izda ta sklep).
- Če je bil postopek prekinjen (smrt stranke, izguba poslovne sposobnosti, predhodno vprašanje) – rok ne teče!
- Če pristojni organ, zoper katerega odločbo je dovoljena pritožba, ne izda odločbe in je ne vroči stranki v predpisanem roku, ima stranka pravico do pritožbe, kot da bi bil njen zahtevek zavrnjen.

VII. ODLOČBA (207. - 222. člen ZUP)

- **Sestavni deli odločbe:**

- uvod (212. člen ZUP),
- izrek (213. člen ZUP),
- obrazložitev (214. člen ZUP),
- pouk o pravnem sredstvu (215. člen ZUP),
- podpis uradne osebe in žig organa* (varen elektronski podpis) - 216. člen ZUP (tudi tiste, ki je pripravila osnutek odločbe oz. je vodila postopek, ne samo uradne osebe, ki jo izda).

- Vsaka odločba mora biti označena kot taka. Izjemoma se lahko z zakonom ali odlokom LS določi, da je lahko odločba tudi drugače poimenovana.

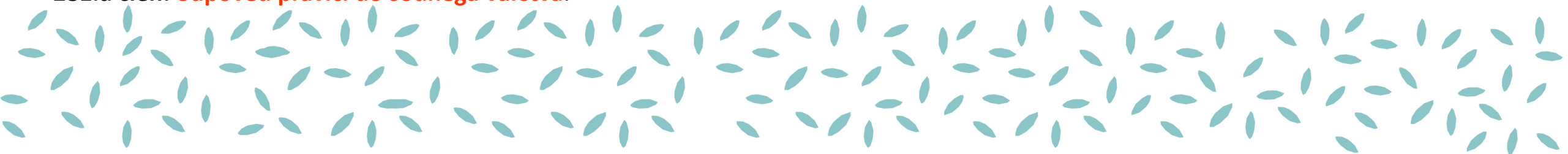
Odločba se izda pisno. Izjemoma se lahko v z zakonu določenih primerih odloči tudi ustno. **Zdaj ustna razglasitev v členu 210.b ZUP.**

VII. ODLOČBA (207. - 222. člen ZUP)

• Novosti po ZUP-I v zvezi z izdajo odločbe (sklepa):

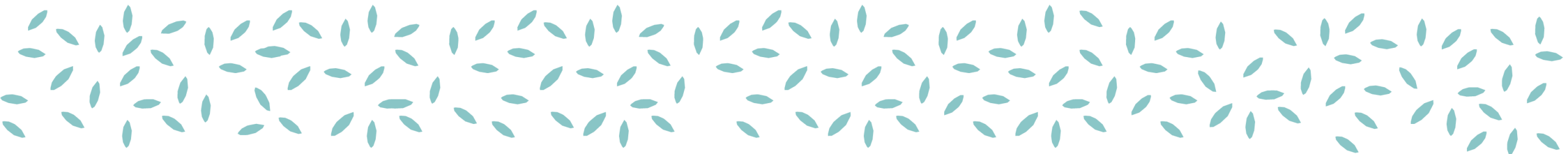
- **210.a člen:** ureja **informativno odločbo** (z njo organ seznani stranko z dejstvi in okoliščinami, ki so pomembne za izdajo odločbe): dopusten ugovor v 21 dneh, po ugovoru organ (lahko) dopolni post., sicer izda odločbo o glavni stvari. Če ugovor ni vložen ali če ni vložen pravočasno, informativna odločba postane PM odločba o glavni stvari.
- **210.b člen:** **odločba** se lahko izda **z ustno razglasitvijo**.
- **214.a člen:** izda se lahko **odločba brez obrazložitve**, če se zahtevku ugotovi in nihče ne ugovarja postavljenemu zahtevku, kadar je v postopku udeleženi več strank.
- **214.b člen:** **odločba brez obrazložitve** se lahko izda tudi, če je izdana **z ustno razglasitvijo in** se je stranka oziroma so se vse stranke, kadar je teh več, po razglasitvi in do izdaje pisne odločbe **odpovedale pravici do pritožbe oz. pravici do sodnega varstva** (kadar pritožba ni dovoljena).
- **222. člen:** **podaljšanje roka izdelave odločbe** zaradi zahtevnosti ugotovitvenega postopka **max še za 2 M**.
- **228. člen:** Pisni **sklep** se lahko izda **brez obrazložitve, če se zahtevi ugotovi ali če se postopek ustavi**. Sklep o dovolitvi obnove in sklep o dovolitvi izvršbe se izdaja z obrazložitvijo.
- **235. člen:** **rok za pritožbo zdaj 21D** (ne več 15).
- **281.a člen:** **odpoved pravici do sodnega varstva**.

VII. ODLOČBA (207. - 222. člen ZUP) - novosti po ZUP-I v zvezi z izdajo odločbe

• 210.a člen INFORMATIVNA ODLOČBA

- (1) Če organ presodi, da ugotovljeno dejansko stanje ustreza materialni resnici, lahko zaradi zagotavljanja pravice do izjave z **informativno odločbo** seznaniti stranko z dejstvi in okoliščinami, ki so pomembne za izdajo odločbe.
- (2) Informativna odločba ima enake sestavne dele kot odločba, s katero se postopek zaključi, vključno z obrazložitvijo v skladu z 214. členom tega zakona. V nazivu se navede, da gre za informativno odločbo, v pouku o pravnem sredstvu pa navedejo možnost ugovora, rok za ugovor in posledice, če se ugovor ne vloži. Informativno odločbo izda uradna oseba, ki ima pooblastilo za odločanje.
- (3) Zoper informativno odločbo je pri organu, ki je odločbo izdal, **dopusten ugovor v 21 dneh** od vročitve. Če je ugovor vložen po izteku roka, se zavrže. Zoper sklep o zavrženju je dovoljena pritožba.
- (4) Organ **po ugovoru dopolni postopek, sicer izda odločbo o glavni stvari**. Če postopek dopolni, lahko izda novo informativno odločbo.
- (5) Če **ugovor ni vložen ali če ni vložen pravočasno, informativna odločba postane pravnomočna odločba o glavni stvari**. Šteje se, da se je stranka, ki ni vložila ugovora ali ga je vložila po izteku roka, odpovedala pravici do pritožbe oziroma pravici do sodnega varstva, če pritožba ni dovoljena.
- (6) Če je v postopku več strank, pa so samo nekatere vložile ugovor zoper informativno odločbo, se odločba o glavni stvari kljub temu vroči vsem. Stranka ima v tem primeru ne glede na prejšnji odstavek pravico do pritožbe oziroma sodnega varstva zoper odločbo o glavni stvari, ne glede na to, ali je vložila ugovor.
- (7) Zahteva za vstop v postopek, ki je vložena po izdaji informativne odločbe in pred iztekom roka za ugovor, ovira nastanek pravnomočnosti informativne odločbe, kot če bi bil zoper informativno odločbo vložen ugovor. Zahteva za vstop v postopek se obravnava v skladu s 142. členom tega zakona.

VII. ODLOČBA (207. - 222. člen ZUP) - novosti po ZUP-I v zvezi z izdajo odločbe

•210.b člen ODLOČBA Z USTNO RAZGLASITVIJO

(1) **Odločba** se lahko izda **z ustno razglasitvijo**.

(2) Odločba se ustno razglasi na ustni obravnavi tako, da se **prebere izrek in kratko sporočijo razlogi za odločitev**. Ob razglasitvi se lahko napove, da bo o stroških postopka odločeno v pisni odločbi ali sklepu.

(3) Po ustni razglasitvi odločbe se stranka lahko odpove pravici do pritožbe oz. pravici do sodnega varstva, če pritožba ni dovoljena.

(4) V zapisnik se napiše, da je bila odločba ustno razglašena, izrek odločitve, navedbo, da je bila stranka poučena o možnosti odpovedi pravici do pritožbe oziroma sodnega varstva, če pritožba ni dovoljena, posledicah odpovedi in njeno izjavo o tem.

(5) Če se odločba razglasi ustno, **je treba izdati pisno odločbo čim prej oziroma najpozneje do izteka roka iz 222. člena tega zakona**. Organ je vezan na ustno razglašeno odločbo, razglašena odločba za stranko učinkuje od dneva vročitve pisne odločbe.

VII. ODLOČBA (207. - 222. člen ZUP) - novosti po ZUP-I v zvezi z izdajo odločbe

• 214.a člen ODLOČBA BREZ OBRAZLOŽITVE

(1) Ne glede na 214. člen tega zakona se v postopkih, začetih na zahtevo stranke, lahko izda **odločba brez obrazložitve**, če se zahtevku ugotovi in nihče ne ugovarja postavljenemu zahtevku, kadar je v postopku udeleženih več strank.

(2) V odločbi iz prejšnjega odstavka se stranka v pouku o pravnem sredstvu pouči o tem, da mora pritožbo napovedati, če jo hoče vložiti, o roku za napoved pritožbe, o organu, pri katerem se napove pritožba, izdelavi odločbe z obrazložitvijo in o možnosti njenega izpodbijanja s pritožbo.

(3) Stranka mora napovedati pritožbo pri organu, ki je odločbo izdal, v 15 dneh od vročitve odločbe. Če pritožbe ne napove, se šteje, da se je odpovedala pravici do pritožbe.

(4) Stranka lahko umakne napoved pritožbe do vročitve odločbe z obrazložitvijo. Umika napovedi pritožbe ni mogoče umakniti.

(5) Če je stranka napovedala pritožbo, organ izda odločbo z obrazložitvijo v skladu s prejšnjim členom v osmih dneh od prejema napovedi pritožbe. Odločba z obrazložitvijo se vroči stranki oziroma vsem strankam, če je teh več, ne glede na to, ali so napovedale pritožbo.

(6) Zoper odločbo se lahko pritoži samo stranka, ki je napovedala pritožbo. Rok za pritožbo začne teči od vročitve odločbe z obrazložitvijo.

(7) Oseba, ki do izdaje odločbe brez obrazložitve ni sodelovala v postopku, pa bi morala biti udeležena kot stranski udeleženec, lahko v roku, v katerem lahko napove pritožbo stranka, napove pritožbo ali zahteva vročitev odločbe, če iz okoliščin izhaja, da za izdajo odločbe ni vedela oziroma ni mogla sklepati, da je bila izdana. Če napove pritožbo ali zahteva vročitev odločbe oseba, ki nima pravnega interesa, organ vlogo s sklepom zavrže. Zoper sklep je dovoljena pritožba.

(8) Če oseba iz prejšnjega odstavka napove pritožbo ali zahteva vročitev odločbe, ko se je rok za napoved pritožbe za stranke že iztekel, se napoved pritožbe ali zahteva obravnava kot predlog za obnovo postopka.

(9) Državno tožilstvo in državno odvetništvo, ki nista sodelovala kot stranki v postopku, lahko v roku, v katerem lahko napove pritožbo stranka, napove pritožbo ali zahtevata vročitev odločbe.

(10) Če zoper odločbo ni dovoljena pritožba, se za napoved sodnega varstva zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena smiselno uporabljajo določbe tega člena o napovedi pritožbe.

VII. ODLOČBA (207. - 222. člen ZUP) - novosti po ZUP-I v zvezi z izdajo odločbe

• 214.b člen

(1) Ne glede na 214. člen tega zakona se **odločba brez obrazložitve** izda **tudi, če je izdana z ustno razglasitvijo** in se je stranka oziroma so se vse stranke, kadar je teh več, po razglasitvi in do izdaje pisne odločbe odpovedale pravici do pritožbe oz. pravici do sodnega varstva, če pritožba ni dovoljena.

(2) V pisni odločbi brez obrazložitve se navede, da je bila ustno razglašena ter dan razglasitve in odpovedi pravici do pritožbe oziroma odpovedi pravici do sodnega varstva.

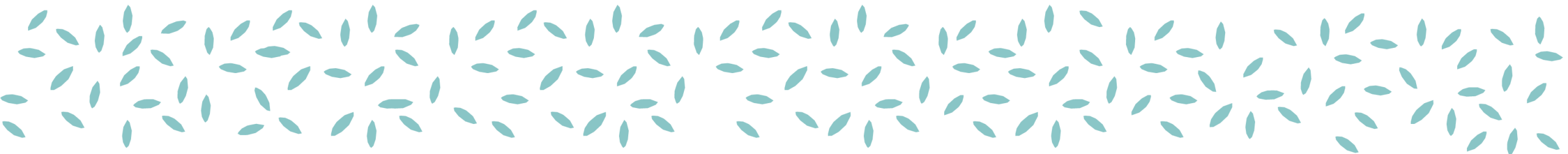
(3) Če se je stranka po razglasitvi odločbe odpovedala pravici do pritožbe oziroma pravici do sodnega varstva, ne more zahtevati izdaje odločbe z obrazložitvijo.«.

VII. ODLOČBA (207. - 222. člen ZUP) - novosti po ZUP-I v zvezi z izdajo odločbe

• 222. člen (spremenjen)

- (1) Pristojni organ mora izdati odločbo čim prej, najpozneje pa **v dveh mesecih** od dneva, ko je prejel vlogo za začetek postopka, oziroma od dneva, ko je bil začet postopek po uradni dolžnosti.
- (2) Če pristojni organ odloča v skrajšanem ugotovitvenem postopku, mora odločbo izdati čim prej, najpozneje pa **v enem mesecu** od dneva, ko je prejel vlogo za začetek postopka, oziroma od dneva, ko je bil postopek začet po uradni dolžnosti.
- (3) Če zaradi zahtevnosti ugotovitvenega postopka ali razlogov na strani stranke ali organa ni mogoče izdati odločbe v roku iz prvega odstavka tega člena, lahko organ **podaljša rok za največ dva meseca** in o tem obvesti stranko. V obvestilu navede razlog za neizdajo odločbe v predpisanem roku.
- (4) Rok iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena ne teče v času, ko je postopek prekinjen po 153. členu tega zakona, in v primerih iz enajstega odstavka 82. člena tega zakona.
- (5) Če organ, zoper odločbo katerega je dovoljena pritožba, ne izda odločbe v roku iz prvega ali drugega odstavka ali v podaljšanem roku iz tretjega odstavka tega člena, ima stranka pravico do pritožbe, kakor da bi bila izdana neugodna odločba zanjo.

VII. ODLOČBA (207. - 222. člen ZUP) - novosti po ZUP-I v zvezi z izdajo odločbe oz. sklepa

• 228. člen (spremenjen)

(1) Pisni **sklep** se lahko izda **brez obrazložitve**, če se **zahtevi ugotovi ali če se postopek ustavi**. Pri tem se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o izdaji odločbe brez obrazložitve.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se **sklep o dovolitvi obnove in sklep o dovolitvi izvršbe izdata z obrazložitvijo**.

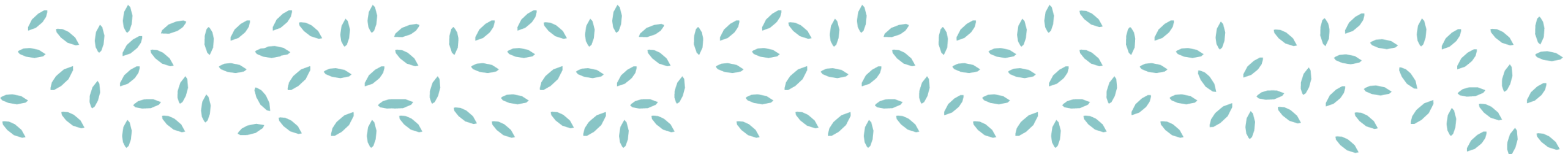
• 235. člen (spremenjen)

(1) Pritožba se vloži v **21D**, če ni z zakonom drugače določeno. ...

• 256. člen (spremenjen)

(1) Odločba o pritožbi mora biti izdana čim prej, najpozneje pa v dveh mesecih od dneva, ko je organ druge stopnje prejel pritožbo.

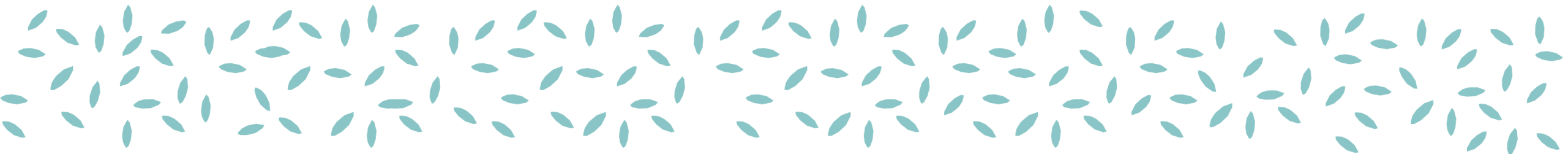
(2) Če zaradi zahtevnosti zadeve ali razlogov na strani stranke ali organa organ druge stopnje ne more izdati odločbe v roku iz prejšnjega odstavka, lahko **podaljša rok za največ dva meseca** in o tem obvesti pritožnika. ...

VII. ODLOČBA (207. - 222. člen ZUP) - novosti po ZUP-I v zvezi z izdajo odločbe

• 281.a člen (nov)

- (1) Stranka se lahko **odpove pravici do sodnega varstva** po ustni razglasitvi odločbe, če odločba ni bila razglašena, pa po vročitvi dokončne odločbe, do izteka roka za vložitev tožbe.
- (2) Stranka se lahko odpove pravici do sodnega varstva tudi glede posamezne točke izreka oziroma vsebinsko ločljivih delov izreka.
- (3) Odpovedi pravici do sodnega varstva ni mogoče preklicati.
- (4) V primeru odpovedi pravici do sodnega varstva postane odločba pravnomočna, ko organ prejme pisno izjavo ali ustno izjavo na zapisnik stranke oziroma zadnje stranke, če je teh več.
- (5) Odpoved pravici do sodnega varstva je dopustna tudi zoper sklep, ki se lahko izpodbija pred sodiščem, pri čemer se smiselno uporablja ta člen.«.

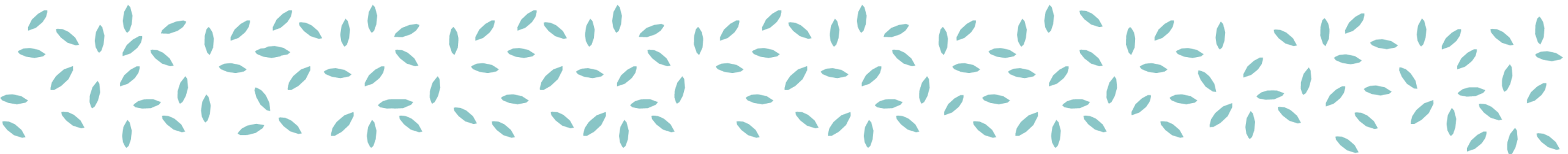

VIII. SKLEP (226. - 228. člen ZUP)

S sklepom se odloča o vprašanjih, ki se tičejo postopka.

S sklepom se odloča tudi o tistih vprašanjih, ki se kot postranska vprašanja pojavijo v zvezi z izvedbo postopka in se o njih ne odloča z odločbo.

- Sklep izda uradna oseba, ki opravlja dejanje postopka, pri katerem je nastalo vprašanje, ki je predmet sklepa.
- Če se s sklepom naloži kakšno dejanje, se določi tudi rok, v katerem ga je treba opraviti.
- Sklep se naznani prizadetim osebam ustno, pisno pa se izda, če ima stranka zoper sklep pravico pritožbe.
- Če je zoper sklep dovoljena pritožba, mora biti sklep obrazložen in mora vsebovati pouk o pritožbi. Spremenjen **228. člen ZUP**: Pisni **sklep** se lahko izda **brez obrazložitve, če se zahtevi ugotovi ali če se postopek ustavi**. Sklep o **dovolitvi obnove** in sklep o **dovolitvi izvršbe** se izdaja z **obrazložitvijo**.

IX. PRAVNA SREDSTVA po ZUP

IX.1. Splošno

1. REDNA

- pritožba (zoper odločbo/sklep)
- * **ugovor** (ZUP-I) – zoper informativno odločbo (210. člen ZUP)

2. IZREDNA

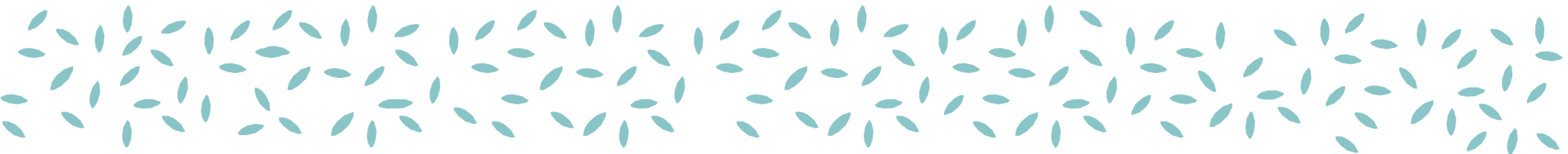
- obnova postopka
- sprememba in odprava v zvezi z upravnim sporom
- odprava in razveljavitev odločbe po nadzorstveni pravici
- izredna razveljavitev odločbe
- ničnost odločbe

IX.2. PR. DO PRITOŽBE IN ZUP-I

Rešitve ZUP-I, ki so lahko ovira za uresničevanje pravice do pritožbe:

- zahteva po predhodnem **ugovoru** pri informativni odločbi (v 21D od vročitve: 210.a čl. ZUP), če ugovor ni vložen (v roku), postane informativna odločba po samem zakonu pravnomočna odločba; ob tem se šteje, da se je stranka, ki ni (pravočasno) vložila ugovora, odpovedala pr. do pritožbe oz. pr. do sodnega varstva, če pritožba ni dovoljena (210/5. člen ZUP). Pritožba bo tako mogoča le, če je vsaj ena stranka vložila ugovor (takrat bo pritožbo lahko vložila vsaka stranka, tudi tista, ki ugovora ni vložila),
- **napoved pritožbe** pri izdaji odločbe brez obrazložitve, s katero je bilo stranki ugodeno – če temu niso nasprotovale druge stranke postopka (214.a/2 in 214.a/3 člen ZUP) – v 15D od vročitve odločbe. Šele po napovedi pritožbe bo izdelana odločba z obrazložitvijo, bo pritožba mogoča le zoper slednjo, vendar pa jo bo lahko vložila le stranka, ki je pritožbo napovedala (214.a/5. in 214.a/6. člen ZUP); enako velja glede pr. do sodnega varstva, če pritožba ni dovoljena – tudi sodno varstvo je treba napovedati ob smiselni uporabi 214.a/10. člen ZUP,
- **napoved pritožbe** pri izdaji sklepa brez obrazložitve, s katerim je bilo stranki ugodeno oz. je bil postopek ustavljen (228. člen ZUP v zvezi z 214.a členom ZUP).

IX.2. PR. DO PRITOŽBE IN ZUP-I

PRAVICA PRITOŽBE (13. člen ZUP): Stranka ima pr. do pritožbe zoper odločbo, izdano na 1. stopnji. ZUP-I: Vsakdo ima pravico do pritožbe zoper odločbo, izdano na prvi stopnji, **s katero se odloča ali posega v nj. pr., OBV ali pr. koristi.**

Z zakonom je lahko določeno, da pritožbe ni.

Če na 1. stopnji odloča vlada ali predstavniški organ, pritožba ni dovoljena.

Če je za odločanje pristojno ministrstvo, je pritožba dovoljena le, če tako določa zakon.

Pritožba je dovoljena tudi, če organ odločbe ni izdal v določenem roku (molč organa).

Tako tudi 229/1. in 229/2. člen ZUP: Stranka ima pravico do pritožbe zoper odločbo, izdano na prvi stopnji, s katero se odloča o njenih pravicah, obveznostih ali pravnih koristih. Pravico do pritožbe ima tudi vsaka druga oseba, v katere pravice ali pravne koristi posega odločba, in sicer v roku, ki je določen za stranko.

IX.2.1. Rok za pritožbo

Po 235. členu ZUP se pritožba se vloži **v 21 dneh**, če ni z zakonom drugače določeno (**prej 15D**).

Oseba, ki ji odločba ni bila vročena, čeprav posega v njene pravice oz. pravne koristi, lahko zahteva vročitev odločbe pod pogoji iz 229/2. člena ZUP. (**ZUP-I**): glej 229/3. člen ZUP, kjer je to že bilo določeno:

če osebi, ki bi morala biti udeležena kot stranski udeleženec, ni bila vročena odločba, lahko v roku, ki ga ima stranka za vložitev pritožbe, zahteva vročitev odločbe in nato vloži pritožbo v enakem roku, kot je določen za stranko, če iz vseh okoliščin izhaja, da za izdajo odločbe ta oseba ni vedela oziroma iz okoliščin ni mogla sklepati, da je bila odločba izdana. Če pristojni organ ne ugotovi zahtevi za vročitev odločbe, zahtevo s sklepom zavrže. Zoper ta sklep je dovoljena pritožba.

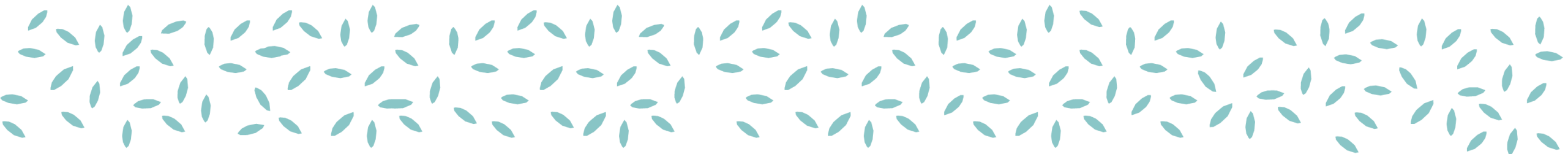
IX. PRAVNA SREDSTVA

IX.2.2. Pravni interes za pritožbo

IX.2.2.1. Upravičenci do vložitve pritožbe

Po 229. členu ZUP so upravičenci do vložitve pritožbe:

- stranka, če je bilo s 1. st. odločbo odločeno o nj. pravicah, obv. ali pr. koristih oz. je bilo vanje poseženo (**PR. INTERES za izboljšanje sv. PR. položaja s pritožbo!**);
- druga oseba, če odločba posega v njene pravice ali pravne koristi (v roku, ki je določen za stranko);
- državno tožilstvo;
- državno odvetništvo.

IX. PRAVNA SREDSTVA

IX.2.2.2. Delo organa 1. st. s pritožbo

1. Po 240. členu ZUP organ prve stopnje preizkusi, če je pritožba **dovoljena, pravočasna**, ali jo je **vložila upravičena oseba, ki ima tudi pravni interes za njeno vložitev**. Če ti pogoji niso izpolnjeni, jo zavrže s sklepom.

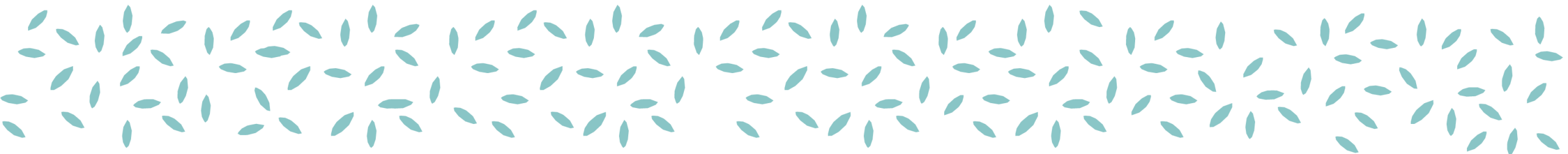
Če pritožbo vloži DT, DODv ali druga oseba, ki jo določa Z, se šteje, da je ta pr. interes podan.

2. Če ne gre za primere iz tč. 1, **jo pošlje** (morebitnim) nasprotnim strankam v izjavo (rok 8 do 15 dni).

3. Če organ spozna, da je pritožba **utemeljena** in ni potreben nov ugotovitveni postopek, z novo odločbo nadomesti prejšnjo – **izda nadomestno odločbo**.

4. Če organ spozna, da je **izvedeni postopek nepopoln**, ga **dopolni** in potem **bodisi izda nadomestno odločbo bodisi pošlje pritožbo organu druge stopnje**.

5. Če **ni** treba izdati nadomestne odločbe niti zavreči pritožbe niti dopolniti postopka, **pošlje pritožbo organu druge stopnje (najkasneje v 15 dneh)**.

IX. PRAVNA SREDSTVA

IX.2.2.3. Delo organa 2. st. s pritožbo

A. Po 246/1. členu ZUP organ druge stopnje pritožbo **zavrže**, če so za to izpolnjeni pogoji (ni dovoljena, prepozna, jo je vložila neupr. oseba ali **vložnik nima pravnega interesa**) in tega ni že storil organ prve stopnje.

B. Če organ ne zavrže pritožbe, vzame zadevo v reševanje:

1. Organ druge stopnje pritožbo **zavrne**, če je neutemeljena.
2. Če so podani razlogi za ničnost odločbe, jo **izreče za nično**.
3. Če je odločbo izdal nepristojen organ, jo **odpravi in pošlje pristojnemu organu**.
4. Če je pritožba utemeljena, lahko (deloma ali v celoti) **odpravi odločbo in sam reši** zadevo (deloma) drugače **ali pa jo** (v celoti ali deloma) **vrne organu prve stopnje v ponovni postopek**.

IX. PRAVNA SREDSTVA

IX.2.3. Rok za odločanje o pritožbi

Po 256. členu ZUP čim prej, najpozneje v 2 mesecih od dneva, ko 2. st. organ prejme **popolno** pritožbo + **max podaljšanje še za 2 M zaradi zahtevnosti zadeve oz. razlogov na strani 2. st. organa ali stranke** (npr. zaradi nepopolnosti pritožbe); **o tem obvesti stranko** – ne s sklepom (zato tudi ni pritožbe zoper to obvestilo, lahko pa stranka vloži tožbo zaradi molka organa – če je prej organ po 28/2 ZUS-1 pozvala na izdajo odločbe.

IX.2.4. Pritožba zaradi molka organa

V ZUP je sedaj **bolj poudarjeno**, da je pravica zaradi molka organa mogoča **tudi tedaj, če se je postopek začel tudi po uradni dolžnosti in ne le na zahtevo stranke** (222. člen ZUP v zvezi z 239/4. členom ZUP in 255/1. členom ZUP).

255. člen ZUP: če se je stranka pritožila zaradi molka organa prve stopnje, zahteva drugostopenjski organ od tega organa, naj sporoči, zakaj odločba še ni izdana.

Če so **razlogi za to opravičeni**, podaljša organu prve stopnje rok za odločitev (ne več kot za 1M).

Če pa razlogi **niso opravičeni**, zahteva od organa prve stopnje dokumentacijo zadeve in sam (po morebiti opravljenem postopku pred njim) izda odločbo.

Le izjemoma, če organ druge stopnje spozna, da bo postopek hitreje in bolj ekonomično izvedel organ prve stopnje, temu naloži, naj to stori in mu v določenem roku pošlje zbrane podatke, nakar organ druge stopnje sam reši zadevo. Taka odločba je dokončna.

IX. PRAVNA SREDSTVA

IX.2.5. Odpoved pravici do pritožbe

Po 229.a členu ZUP se stranka* lahko v postopkih, ki se začno na zahtevo stranke, **odpove pravici do pritožbe** zoper **odločbo ali** zoper **sklep** (tudi glede le posamezne točke izreka oz. glede vsebinsko ločljivih delov izreka), in sicer do poteka roka za pritožbo. **Odpovedi pravici do pritožbe ni mogoče preklicati.**

* Enako velja za drugo osebo, v katere pravice ali pravne koristi posega odločba. (tega ni več v 229.a členu ZUP, E. Kerševan pa v ZUP – novela ZUP-I z uvodnimi pojasnili in ključnimi poudarki, 2026, str. 126, ugotavlja, da je ta pravica pridržana tudi za druge do pritožbe upravičene osebe).

Izjava o odpovedi pravici do pritožbe se da pisno ali ustno na zapisnik.

Odpoved pravici do pritožbe je možna po vročitvi odločbe; če je ta izdana z ustno razglasitvijo, pa od te dalje: sicer nima pravnega učinka. Če se po ustni razglasitvi vse stranke odpovedo pravici do pritožbe, se lahko izda odločbo brez obrazložitve.

Odpoved pravici do pritožbe učinkuje od dneva, ko organ dobi pisno izjavo oz. ko (zadnja) stranka da izjavo ustno na zapisnik – takrat odločba (sklep) postane pravnomočna.

IX. PRAVNA SREDSTVA

IX.3. OBNOVA POSTOPKA

IX.3.1. Objektivni rok za obnovo postopka

Po preteku 3 let od dokončnosti odločbe se obnova ne more več predlagati in tudi ne uvesti po uradni dolžnosti.

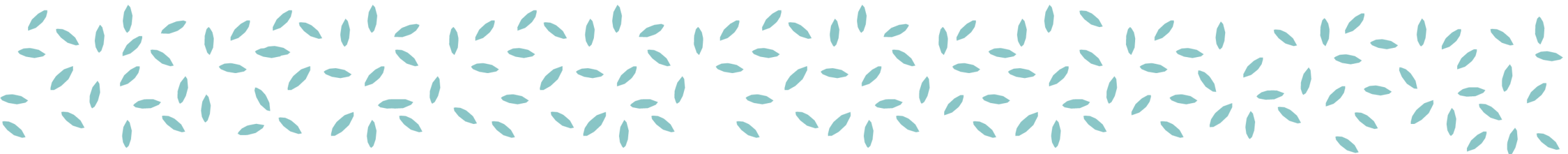
Izjemoma se lahko predlaga oz. začne obnova **tudi po preteku 3 let**, vendar le:

2 - če je bila odločba izdana na podlagi ponarejene listine ali krive izpovedbe priče ali izvedenca ali kot posledica kakšnega dejanja, ki je kaznivo po kazenskem zakonu;

3 - če temelji odločba na sodbi, pa je ta PM spremenjena, razveljavljena ali odpravljena;

4 - če se odločba organa, ki je vodil postopek, opira na kakšno predhodno vprašanje, pa je pristojni organ pozneje to vprašanje v bistvenih točkah drugače rešil;

5 – če je bila za stranko izdana ugodna odločba na podlagi njenih neresničnih navedb (263/5. člen ZUP).

IX. PRAVNA SREDSTVA - IX.3. OBNOVA POSTOPKA

IX.3.2. Procesne predpostavke za obnovo postopka

O predlogu odloča tisti organ, ki je izdal odločbo, na katero se predlog za obnovo nanaša.

Po 267/1. členu ZUP **organ najprej preveri**: ali je predlog dovoljen in pravočasen, ali ga je podala upravičena oseba ali ima predlagatelj **pravni interes** (šteje, da je podan, če predlog za obnovo v primerih, določenih z zakonom, vlaga DT, DOdv ali druga oseba, ki jo določa zakon - 267/2. člen ZUP) in ali je okoliščina, na katero se predlog opira, verjetno izkazana.

ČE NE: organ predlog s sklepom **zavrže**.

ČE JA: organ preveri, ali so okoliščine oz. dokazi, ki se navajajo kot razlog za obnovo, taki, da bi lahko pripeljali do drugačne odločitve.

- Če se predlog za obnovo ne zavrže ali zavrne, se obnova **dovoli** (tudi določi njen obseg).

IX. PRAVNA SREDSTVA - IX.3. OBNOVA POSTOPKA

IX.3.3. Umik in sprememba zahtevka v obnovljenem postopku

270. člen ZUP ne vsebuje več umika in spremembe zahtevka v obnovljenem postopku (ker je obnova izredno pravno sredstvo, ki je namenjeno odpravi nepravilnosti pri izdaji prejšnje odločbe in ne možnosti odločanja o novi zahtevi ali uveljavljanju naknadne spremembe volje stranke).

Pred novelo ZUP-I: **V obnovljenem postopku lahko stranka, kateri je bila izdana odločba in zoper katero se vodi obnova postopka, umakne svoj zahtevke do izdaje odločbe.**

Lahko pa ga tudi spremeni v soglasju s stranko z nasprotnim interesom.

IX.3.4. Obnova postopka zoper odločbo brez obrazložitve

Pri izdaji odločbe brez obrazložitve se bodo lahko pojavili problemi, če se bo v postopku pojavila oseba, ki do izdaje te odločbe v postopku ni sodelovala; odsotnost obrazložitve bo v takih primerih lahko vodila do samodejne dovolitve obnove postopka, saj nekateri preizkusi po ZUP ne bodo mogoči (npr. ali bi nova dejstva ali dokazi lahko vplivali na prej izdano odločbo).

IX. PRAVNA SREDSTVA

IX.4. ODPOVED PRAVICI DO SODNEGA VARSTVA

Po 281.a členu ZUP se stranka lahko odpove pravici do sodnega varstva (po ustni razglasitvi odločbe oz. če odločba ni bila razglašena, pa po vročitvi dokončne odločbe), **do izteka roka za vložitev tožbe**. S tem odločba **postane pravnomočna** (ko organ prejme pisno/ustno izjavo (zadnje) stranke).

- V celoti/ glede posamezne točke izreka oz. vsebinsko ločljivih delov izreka.
- Te odpovedi **ni mogoče preklicati**.
- Dopustna je **tudi zoper sklep**, ki se lahko izpodbija pred sodiščem.

- Problem, kako bo sodišče v upravnem sporu izvedelo za to – obvestilo toženke v odgovoru na tožbo v upravnem sporu?

VIRI

- Čebulj, J., Hudej, N., Kerševan, E., Kmecl, A., Knez, R., Kovač, P. ... Žuber, B. in Kovač, P. (ur.), Kerševan, E. (ur.). (2020): Komentar Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP), Javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, d. o. o., Ljubljana 2020, 1. knjiga.
- Kerševan, E., Androjna, V. (2017): Upravno procesno pravo - upravni postopek in upravni spor, 2. spremenjena in dopolnjena izdaja, IUS SOFTWARE (GV Založba), Ljubljana 2017.
- Kovač, P., Kerševan, E., Podlipnik, J., Remic, M., Žuber, B. in Kovač, P. (ur.), Kerševan, E. (ur.) (2026): Zakon o splošnem upravnem postopku; novela ZUP-I z uvodnim pojasnili in ključnimi poudarki, Tax-Fin-Lex, Ljubljana 2026.

